

Optički prijenosni sustavi- pregled tehnologije i trendovi

Zdravko Kasalo

Solution Manager Senior

IP and BBA Solutions

Ericsson – Nikola Tesla d.d.

E-mail: zdravko.kasalo@ericsson.com

Phone: +385 1 365 4772

Mobile: +385 91 365 4772

Pregled

- Tehnologije prijenosa
- Što je SDH?
- Što je DWDM?
- Što je CWDM?
- Topologije optičkih mreža
- Tehnološki trendovi-evolucija optičkih mreža

Tehnologije prijenosa

Prijenosne tehnologije

- Način prijenosa velike količine informacija (govor, podaci, slika)

- Primjena:

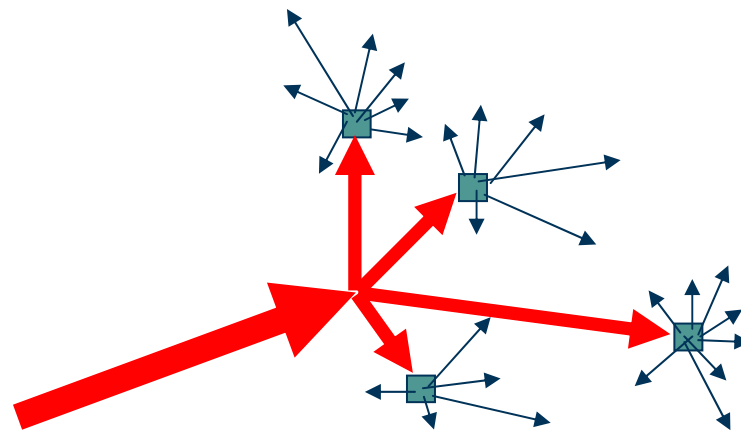
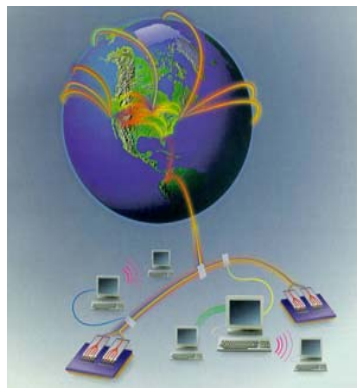
→ Telefonske mreže

→ Podatkovne mreže

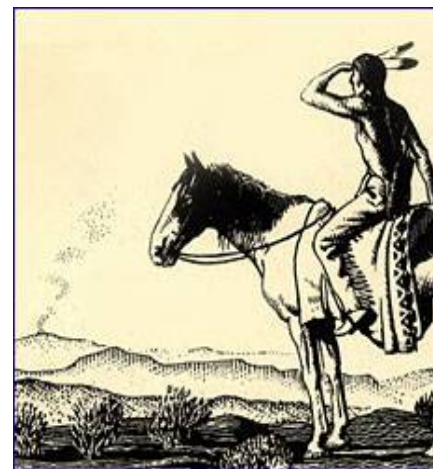
→ Kabelska TV

Prednosti optičkog prijenosa

- + Malo gušenje (dB/km)
- + Regeneratori udaljeni ~100km (kod bakrenog medija 2km)
- + Potencijalno neograničeni kapacitet (x Tbit/s)
- + Imunost na elektromagnetsku interferenciju
- + Nema elektromagnetskog zračenja
- + Mala težina
- + Praktično neograničena količina osnovnog sastojka vlakna (SiO_2) na Zemlji
- + Otežano ili nemoguće prisluškivanje

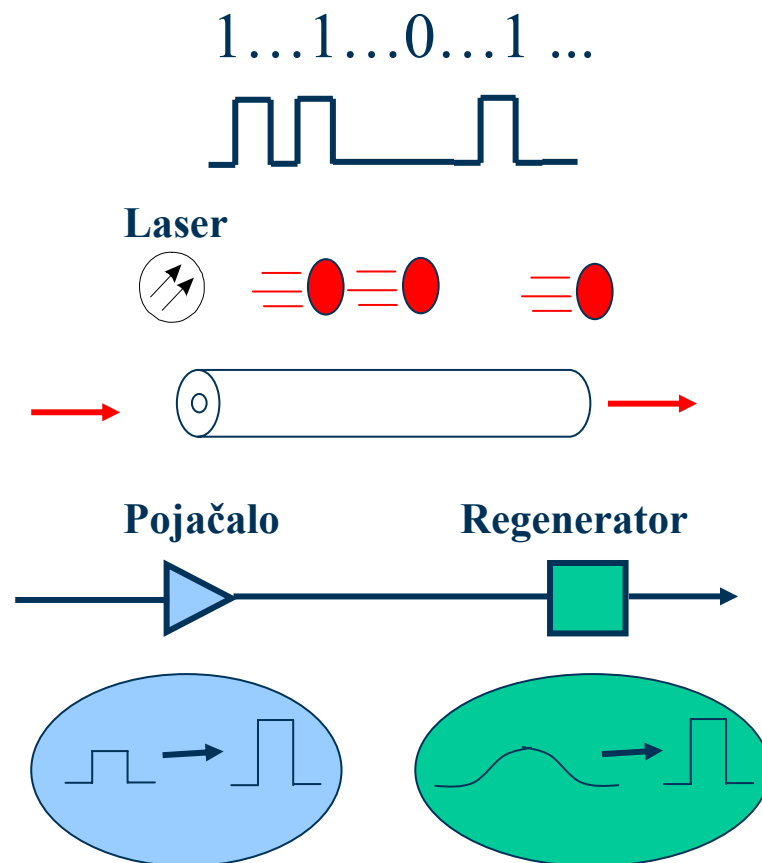
Prigušenje signala u raznim materijalima

Materijal	Gušenje	Razmak regeneratora (Max. 35 dB)
•Koaksijalni kabel	25 dB/km	1.5 km
•Telef. bakrena parica	12-18 dB/km	2 - 3 km
•Prozorsko staklo	5 dB/km	7 km
•Silicijev dioksid	0.18 - 1 dB/km	50 - 150 km
•Silicijev dioksid-razvoj	0.16 dB/km	250 km

Kako vlakno prenosi informaciju?

- Izvor kreira 1 i 0
- Laser* ili LED** kreira pulseve prema bitovima
- Vlakno prenosi pulseve (uz gušenje i disperziju)
- Pojačalo pojačava signal
- Regenerator oblikuje signal koji se degenerira kroz udaljenost

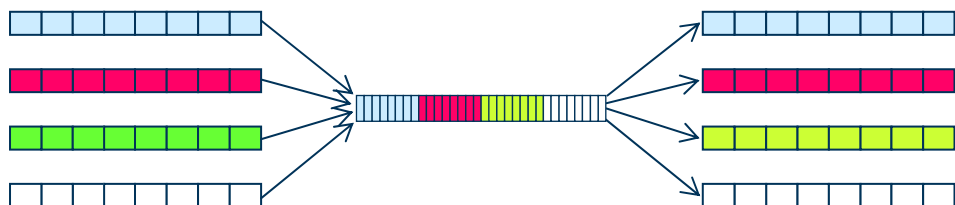

* **LASER: Light Amplification by Stimulated Emission of Radiation**

** **LED: Light Emitting Diode**

Multipleksni sustavi

multipleksiranje

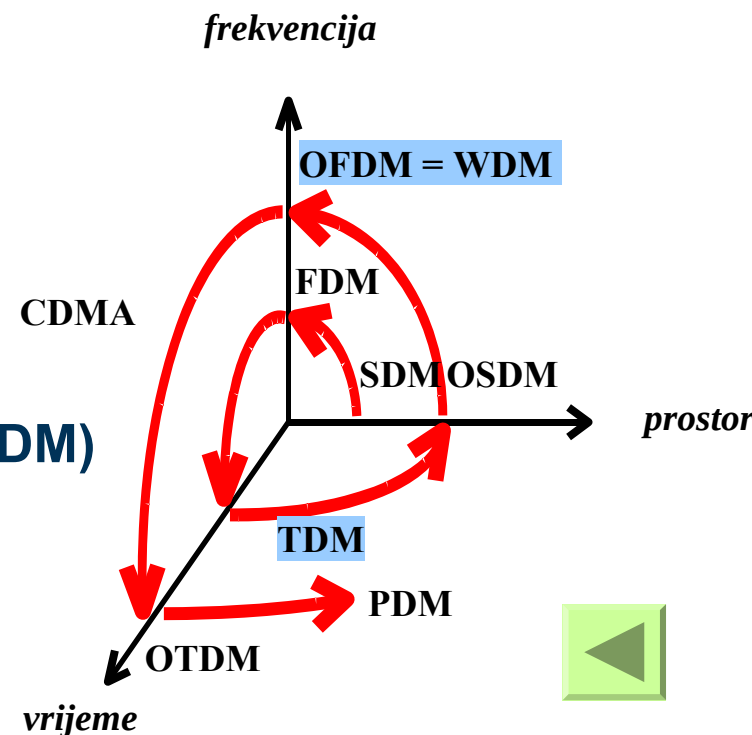

demultipleksiranje

- Time Division Multiplexing (TDM)
- Space Division Multiplexing (SDM)
- Frequency Division Multiplexing (FDM)
- Optical Frequency Division Multiplexing (OFDM)
- Polarisation Division Multiplexing (PDM)
- Code-division Multiple Access (CDMA)

Optika

- TDM → SDH
- OFDM → WDM

Tehnologije prijenosa

80 tih

90 tih

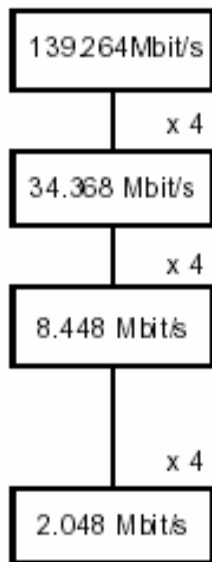
2000

PDH

SDH

WDM

Plesiochronous **D**igital **H**ierarchy   **S**ynchronous **D**igital **H**ierarchy   **W**ave **D**ivision **M**ultiplexing

Europski standard:

- E1: 2.048 Mb/s
- E2: 8.448 Mb/s
- E3: 34.368 Mb/s
- E4: 139.264 Mb/s
~ 140 Mb/s

Europski standard:

- STM-0: 51.84 Mbit/s ~ 51 Mbit/s
- STM-1: 155.52 Mb/s ~ 155 Mb/s
- STM-4: 622.08 Mb/s ~ 620 Mb/s
- STM-16: 2488.32 Mb/s ~ 2,5 Gbit/s
- STM-64: 9953.28 Mb/s ~ 10 Gbit/s
- STM-256: 39813.12 Mbit/s ~ 40 Gbit/s

- 16 x λ
- 40 x λ
- 80 x λ
- 160 x λ

STM = Synchronous Transport Module

Što je SDH?

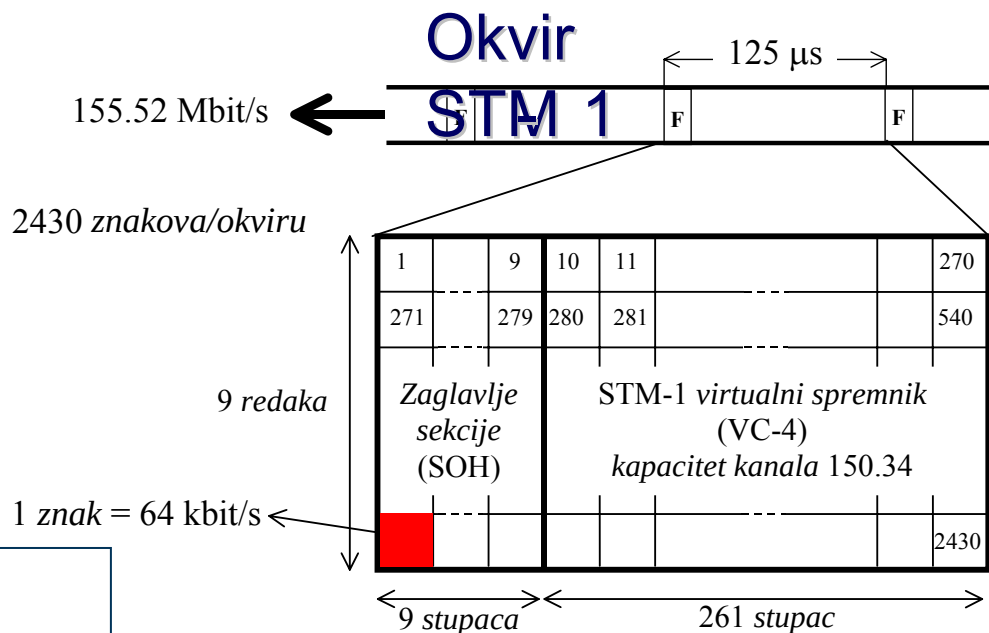
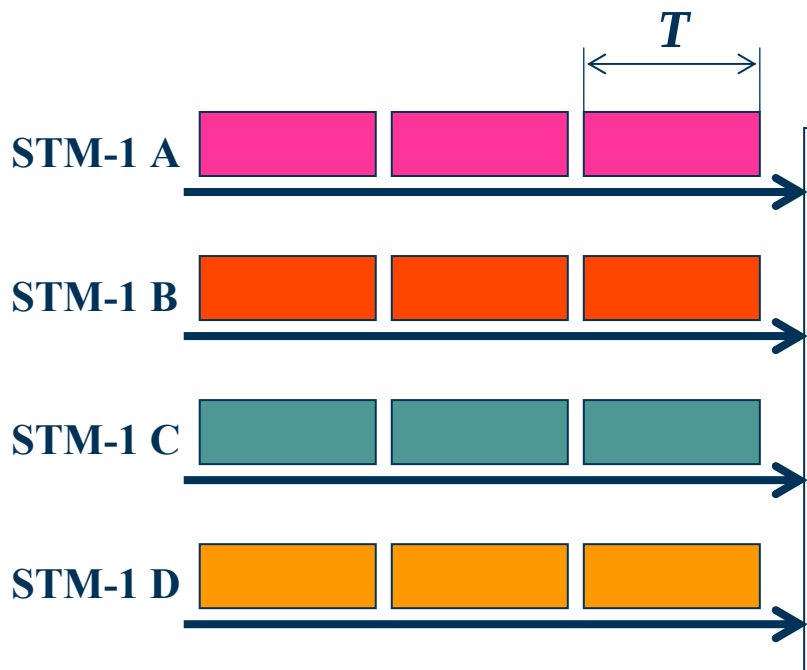
Sinkrono multipleksiranje (Synchronous Digital Hierarchy)

 Znak od 8 bita brzine prijenosa
STM-1 (155 Mbit/s)

 Znak od 8 bita brzine prijenosa
STM-4 (622 Mbit/s)

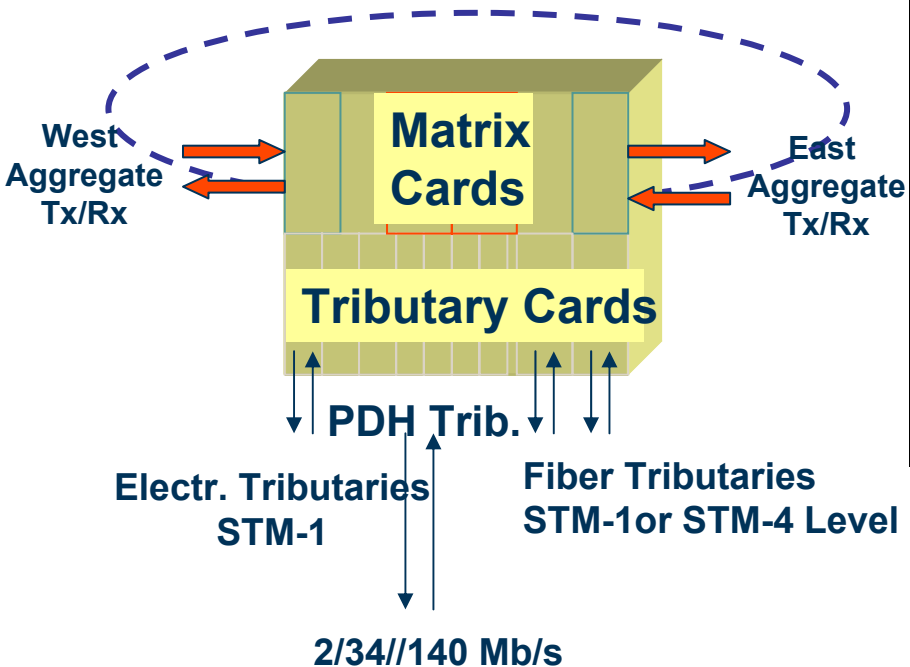
$8 \text{ bit}/64 \text{ kb/s} = 125 \mu\text{s}$

$9 \text{ redaka} \times 270 \text{ kolona} \times 64 \text{ kb/s} = 1552,2 \text{ Mb/s}$

SDH multiplekser

Oznake sučelja

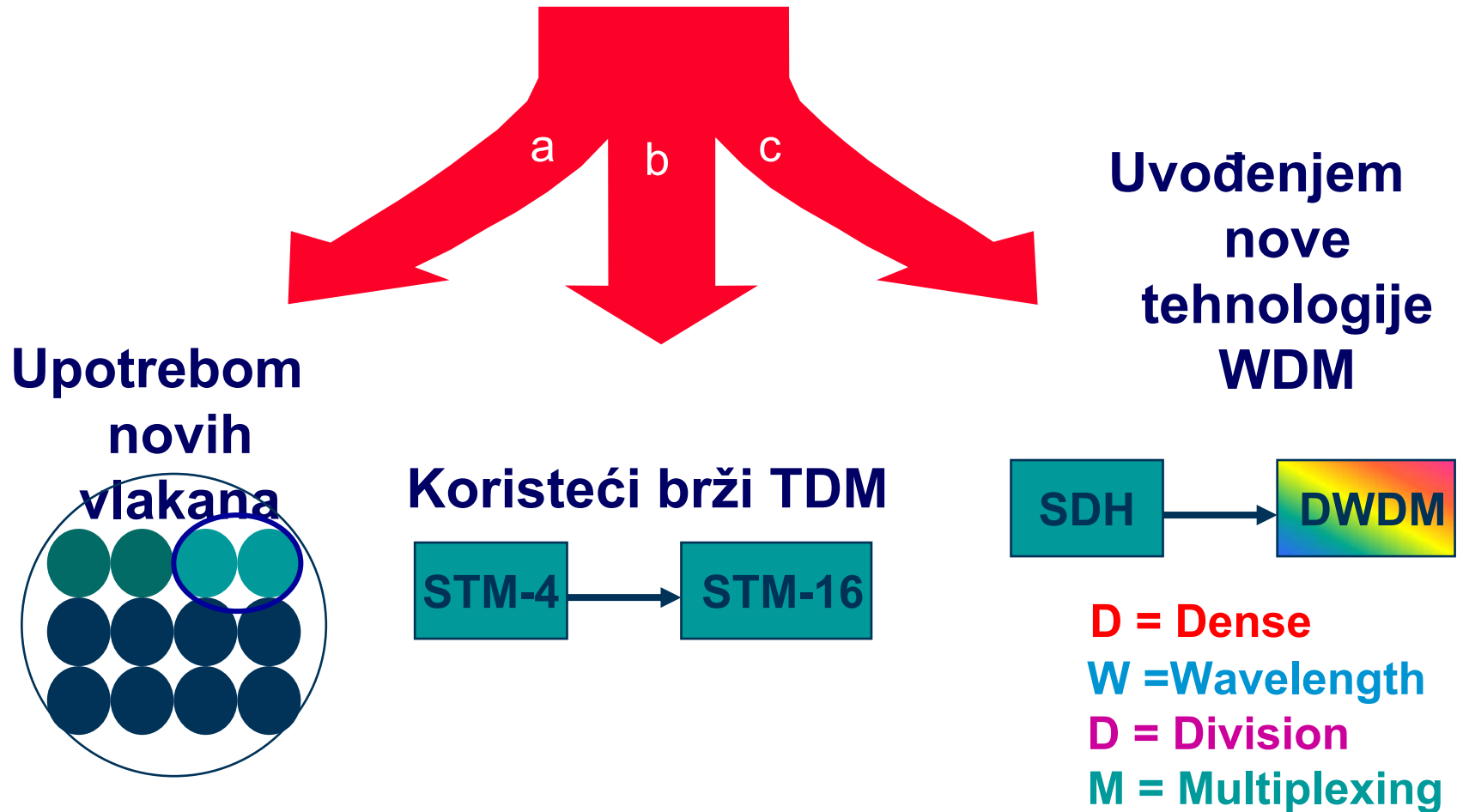
SDH sučelja (SDH Interfaces)

Application	Intra Office	Inter Office				
		Short Haul		Long Haul		
Nominal Wave Length (nm)	1310	1310	1550	1310	1550	1550
Type of fibre	G.652	G.652	G.652	G.652	G.652 G.654	G.652
Distance (Km)	<2	15	15	40	60	60
STM level STM-1	I-1	S-1.1	S-1.2	L-1.1	L-1.2	L-1.3
STM-4	I-4	S-4.1	S-4.2	L-4.1	L-4.2	L-4.3
STM-16	I-16	S-16.1	S-16.2	L-16.1	L-16.2	L-16.3

S-4.1

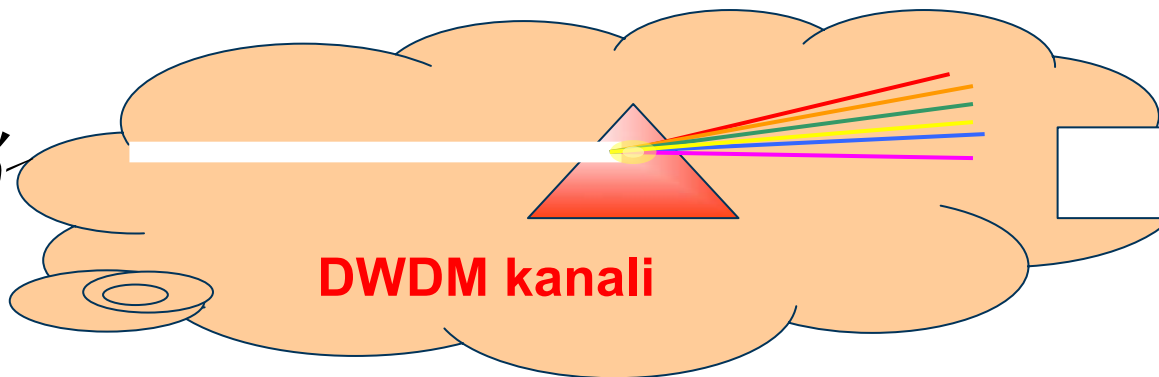
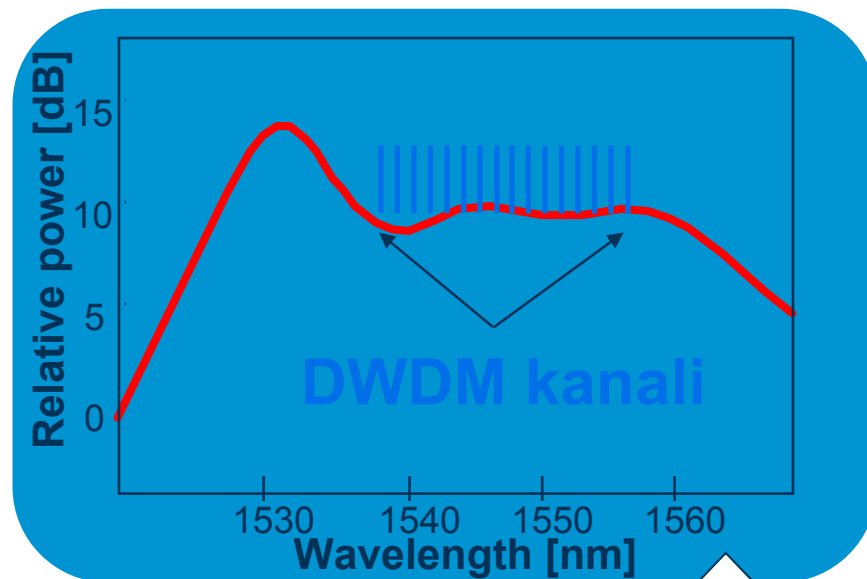
Valna duljina 1300 nm ili 1550nm
STM-1, STM-4, STM-16 kapacitet
Intra office, Short-haul ili long-haul sučelje

Kako povećati kapacitet optičke mreže?

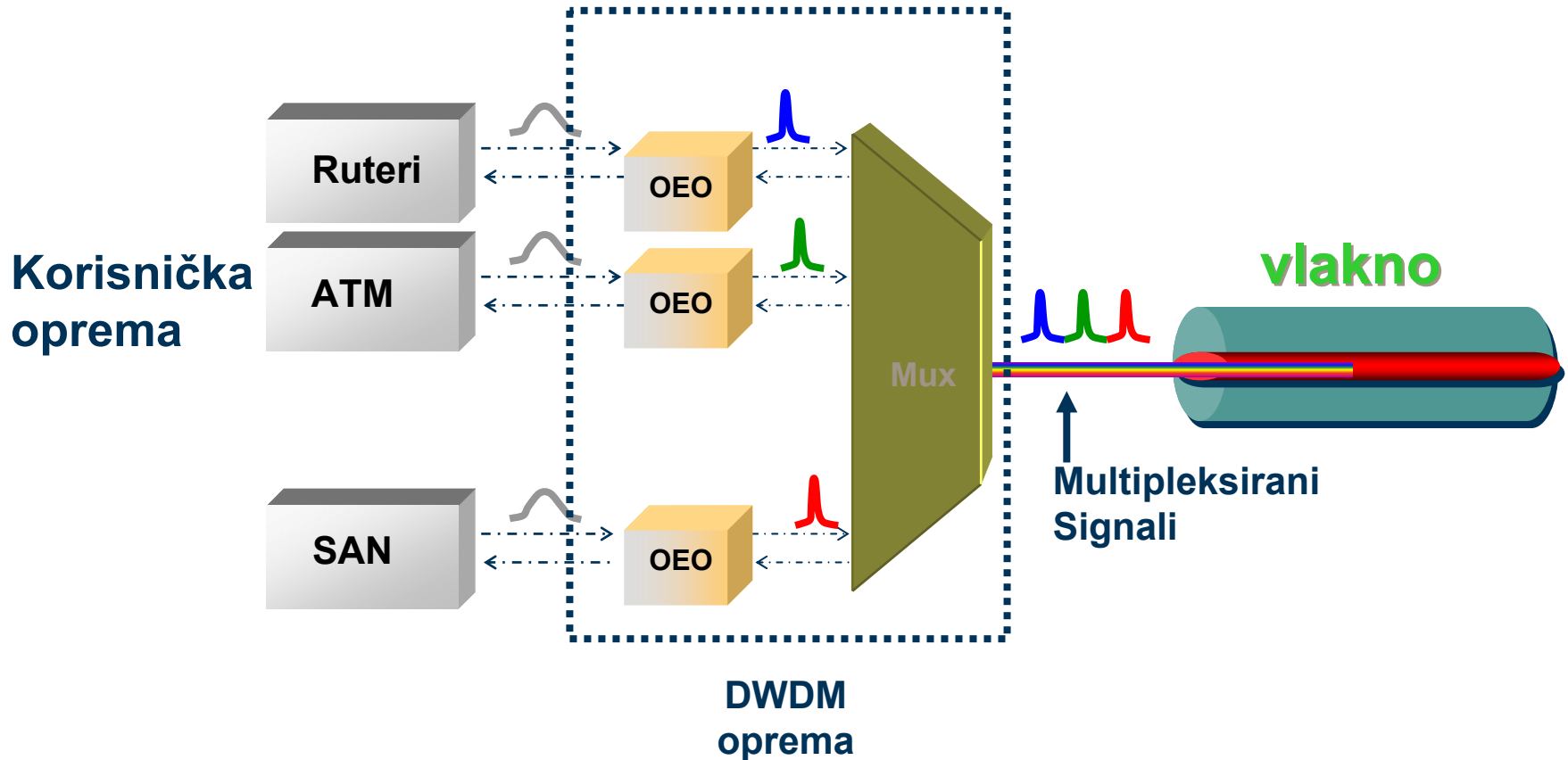
Što je DWDM?:

D = Dense
W = Wavelength
D = Division
M = Multiplexing

Dense Wave Division Multiplexing

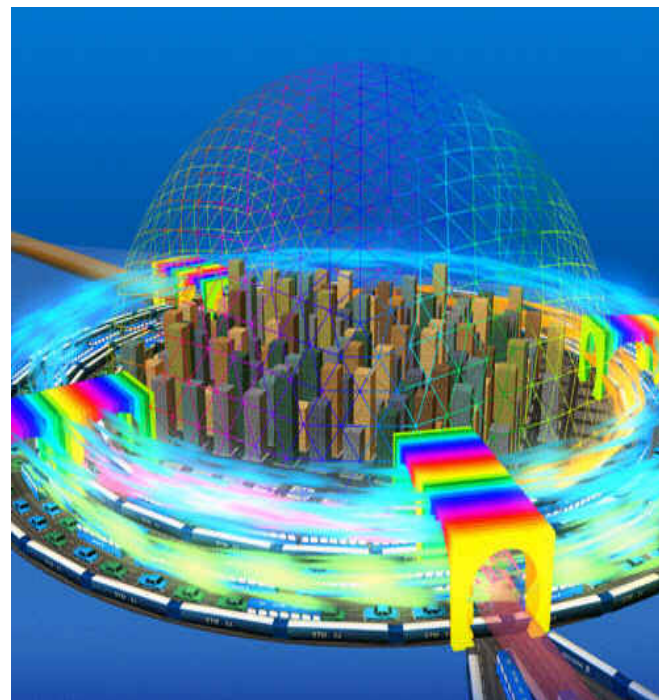
To je tehnologija valnog multipleksa koja prenosi mnogo (>32), gusto pakiranih valnih duljina preko istog para optičkih vlakana, gdje svaka valna duljina nosi visoko agregirane signale (2,5G, 10G i od nedavno 40G)

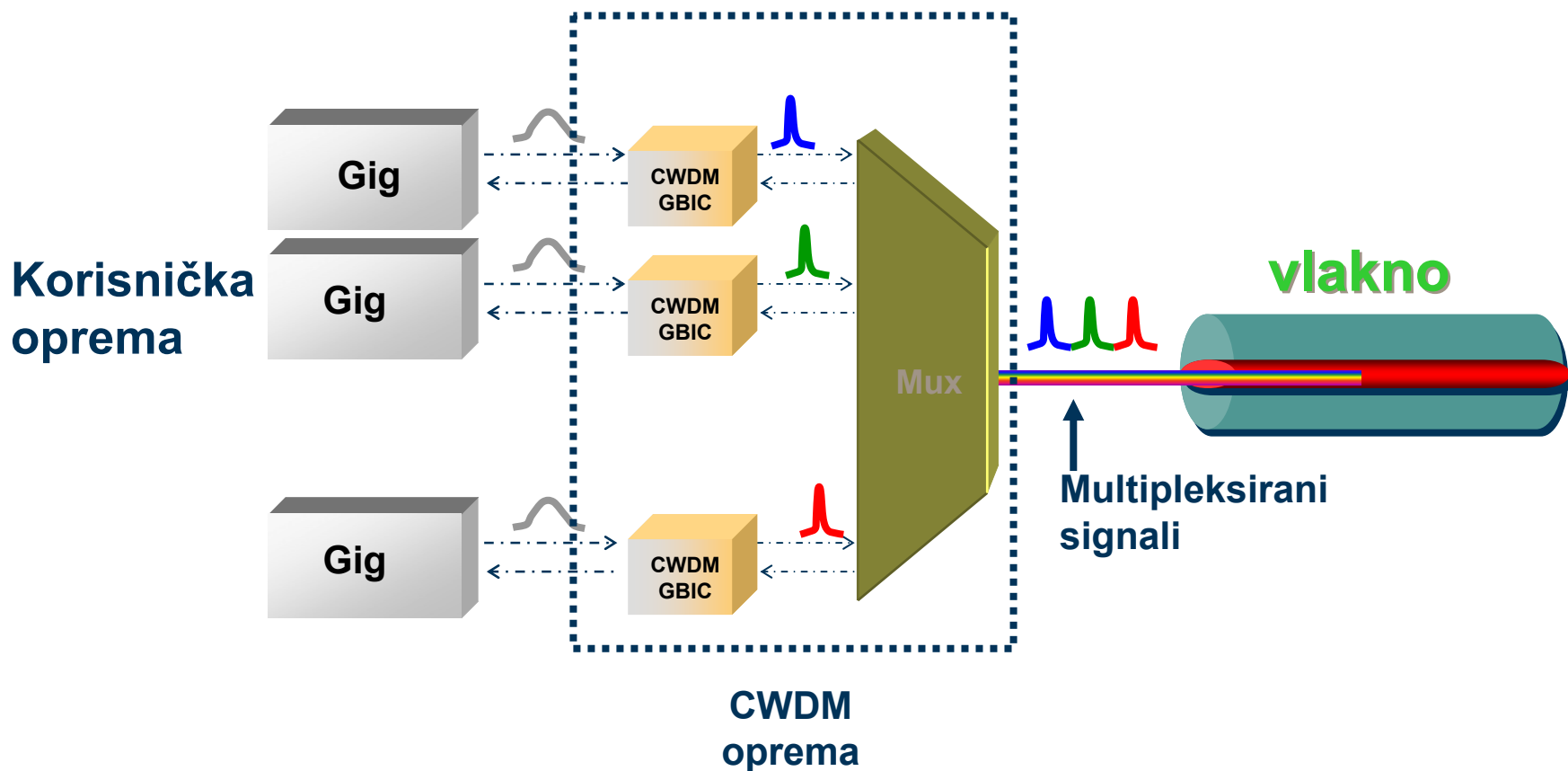
Zašto WDM?

- + Znatno veći kapacitet po vlaknu
- + Nezavisni kanali u istom vlaknu
- + Veća udaljenost bez regeneracije
- + Ostala vlakna se mogu koristiti za druge usluge
- + Transparentan prijenos od 100Mb/s do 2.5Gb/s

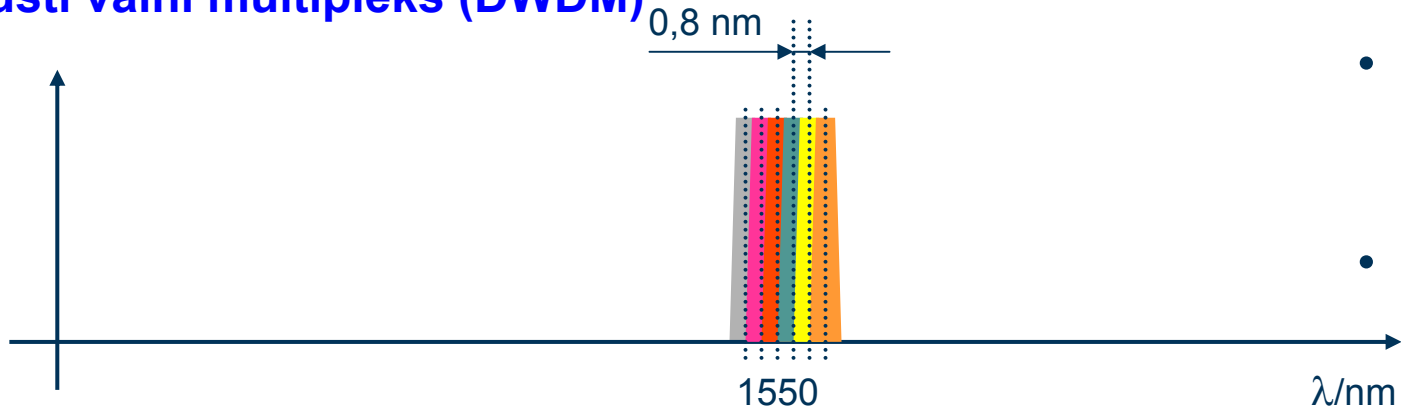
Što je CWDM?:

Coarse Wave Division Multiplexing

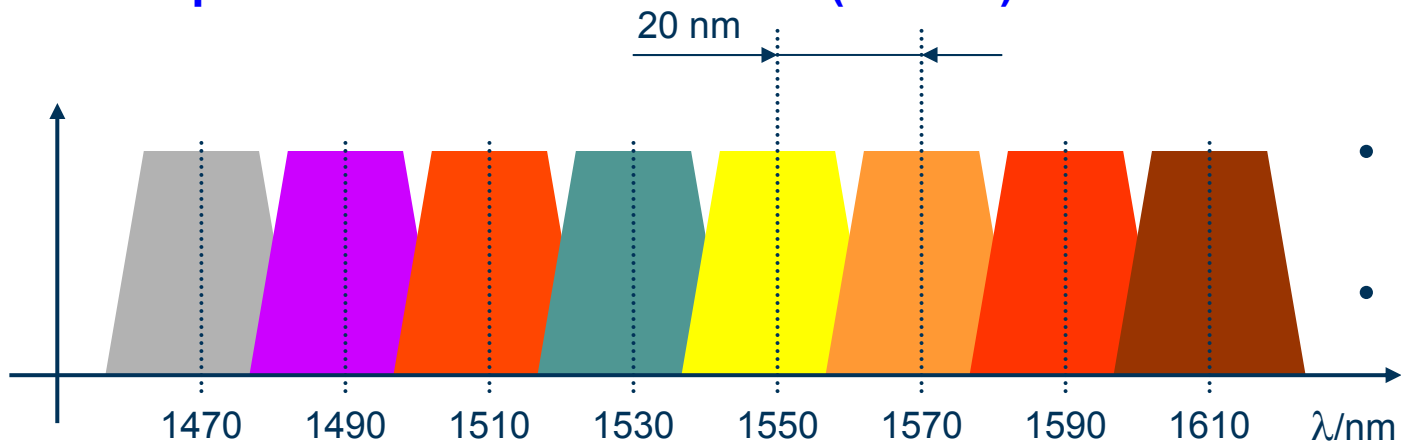
CWDM nasuprot DWDM

Gusti valni multipleks (DWDM)

- Mali razmak između kanala, 0.8 nm tipično
- Visoka preciznost i stabilnost lasera
- Skupe komponente

Valni multipleks sa širokim razmakom (CWDM)

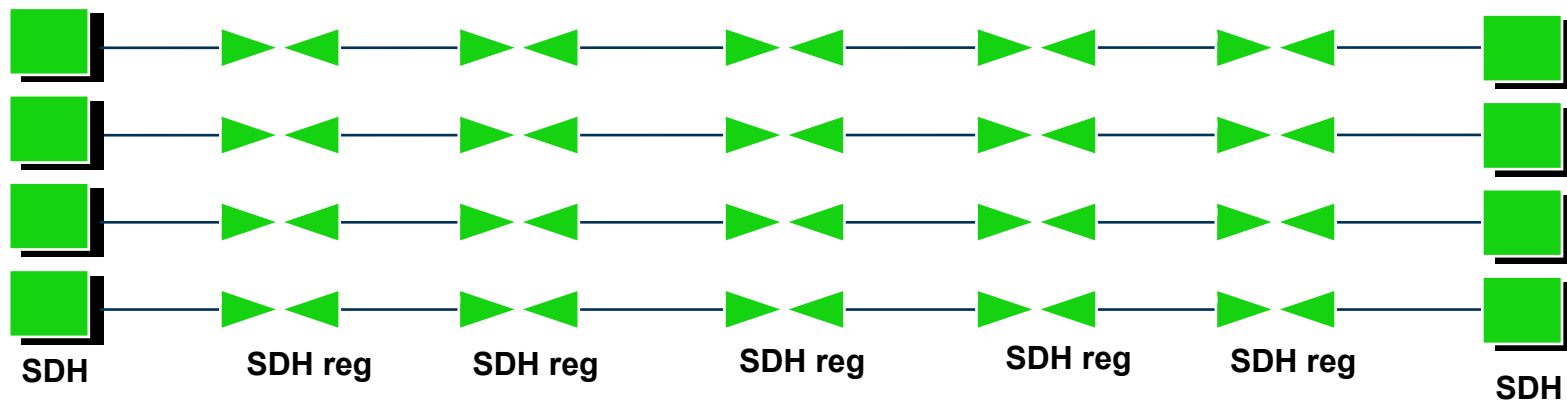

- Veliki razmak između kanala, 20 nm tipično
- Manje precizni laseri
- Značajno manja cijena

Usporedba SDH/DWDM

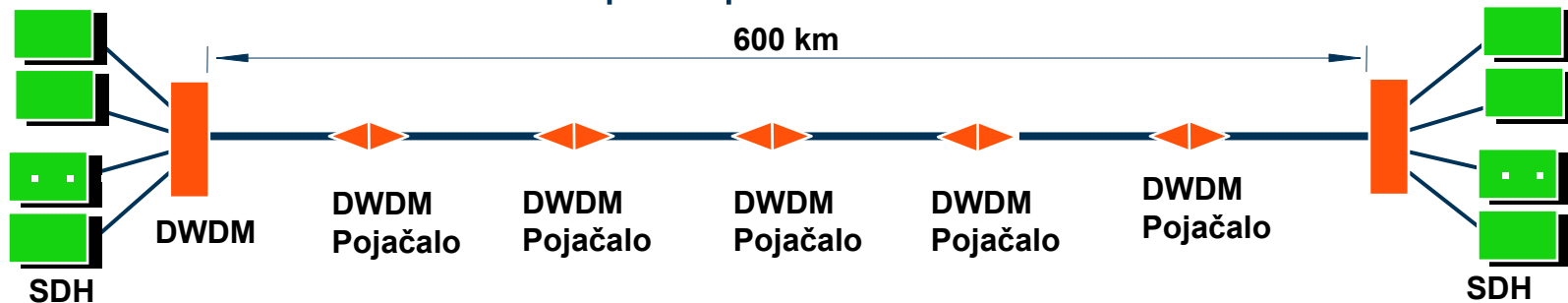
4 SDH klijenta

4 para optičkih niti

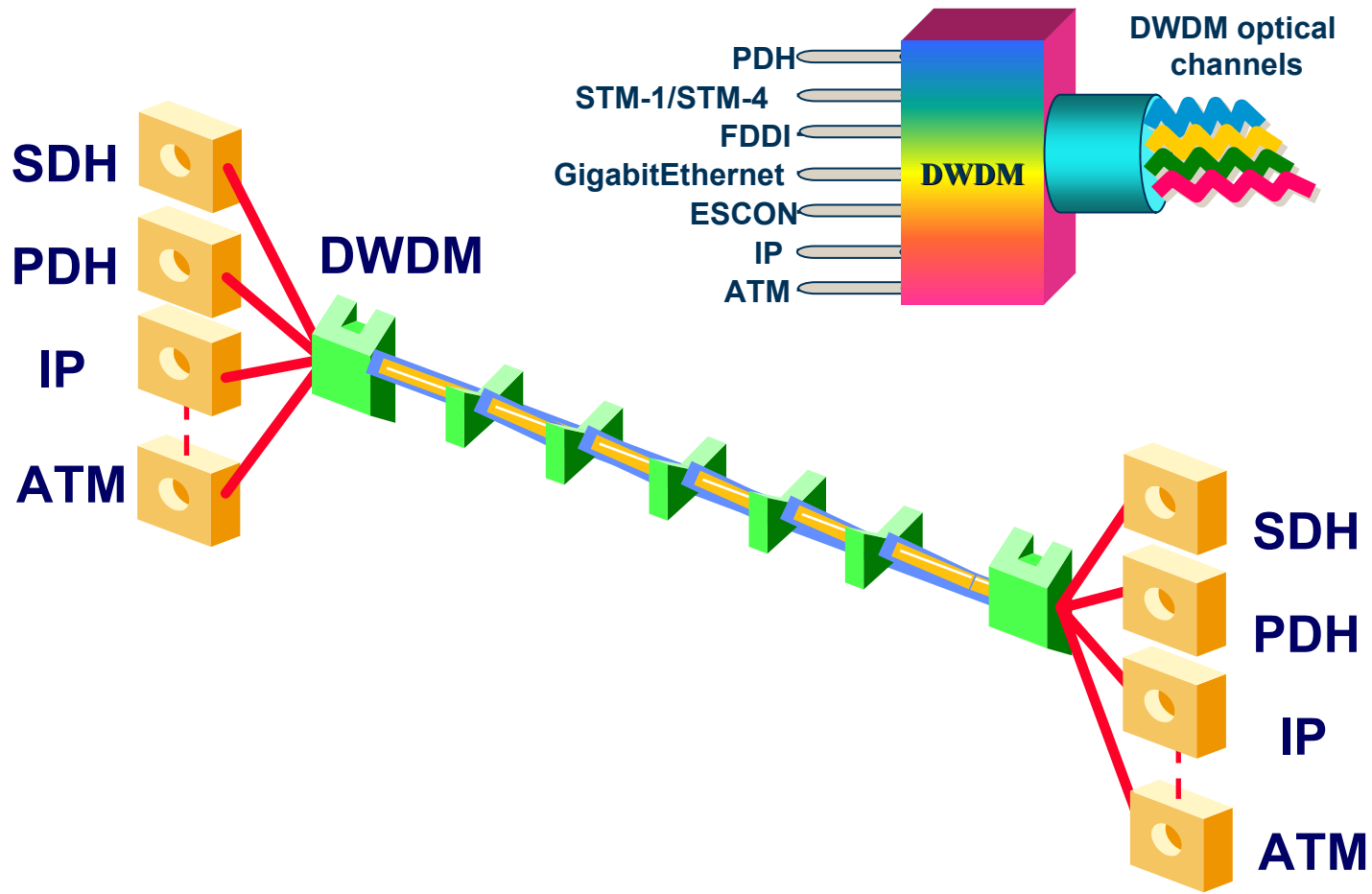

4 SDH klijenta

1 par optičkih niti

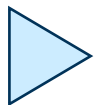
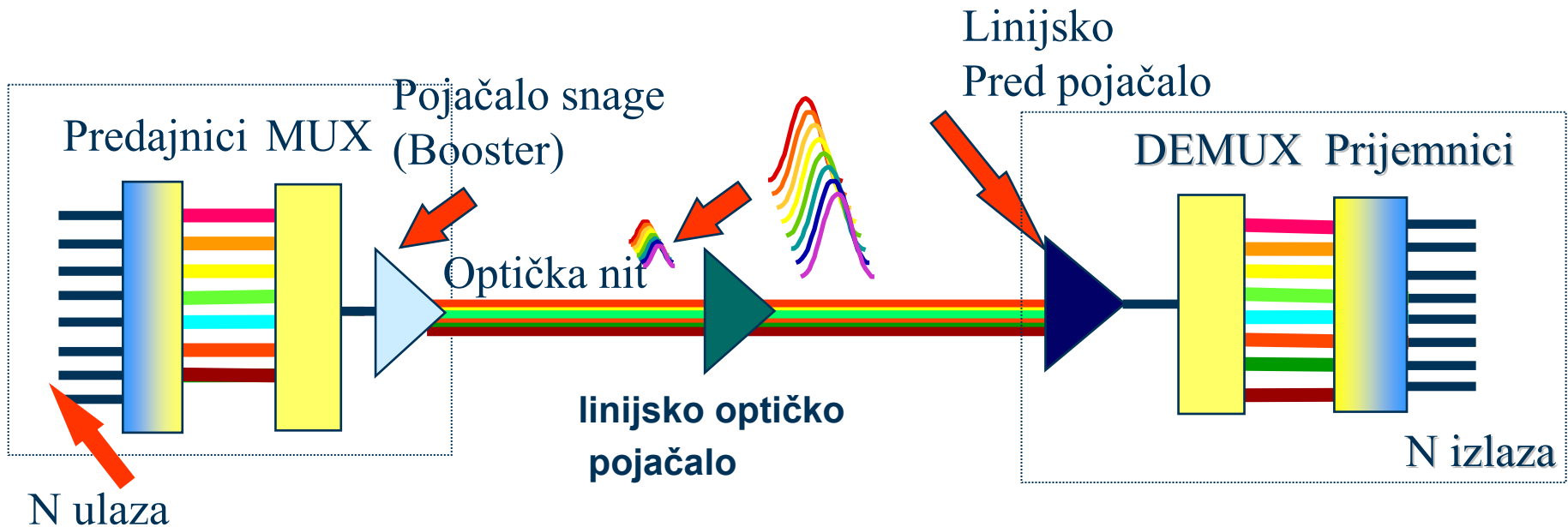
DWDM klijenti

WDM sustav

Širokopokasna Pojačala

EDFA - Erbium doped fibre amplifier

• **optička pojačala snage BA** (booster optical amplifier) postavljaju se nakon predajnika da bi snagu podigla na željenu razinu,

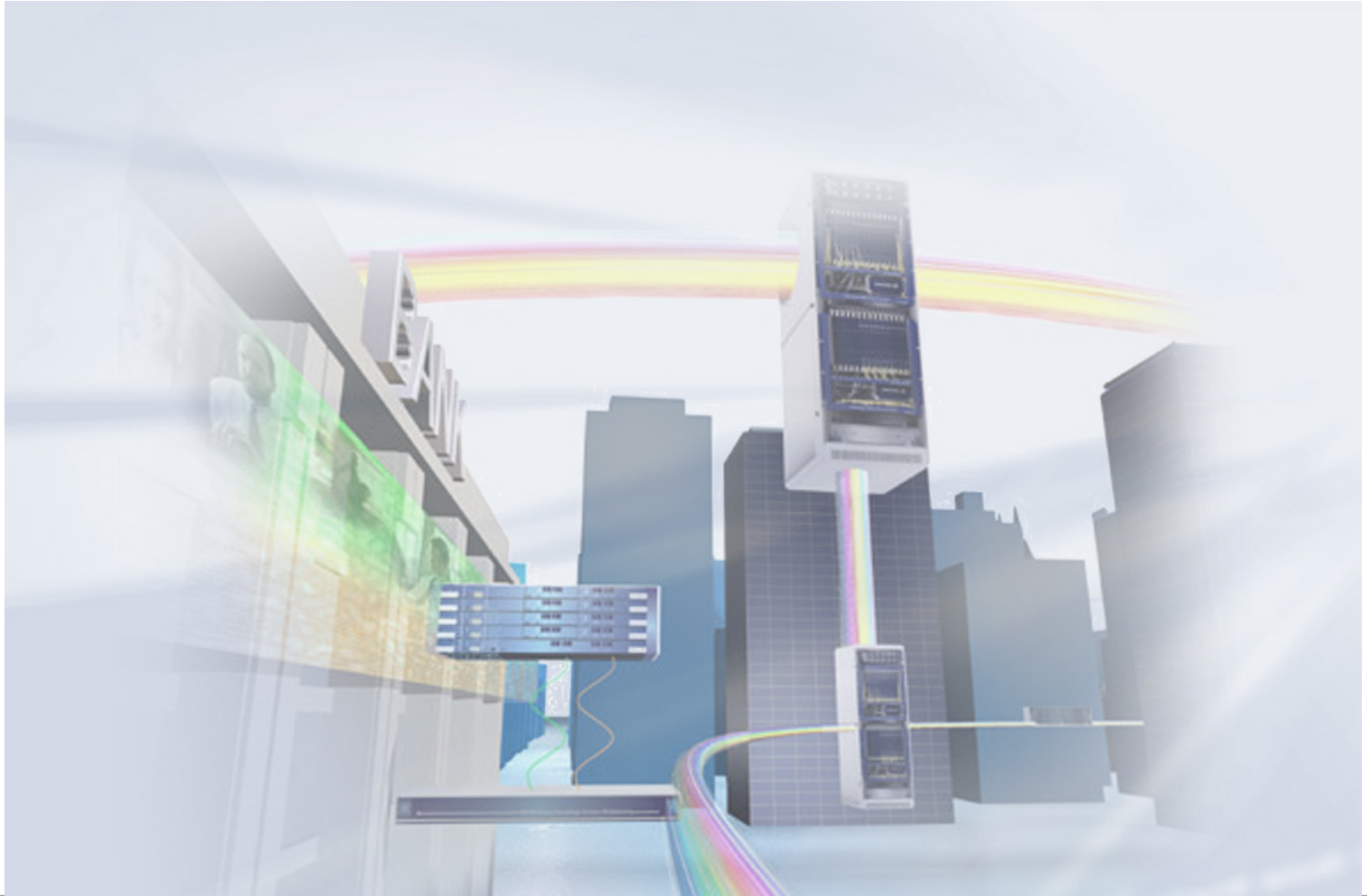

• **linijska optička pojačala OLA** (optical line amplifier) koriste se da bi kompenzirala gubitak optičke snage zbog prigušenja u optičkoj niti,

• **optička predpojačala PA** (optical pre-amplifier) trebaju pojačati signal prije optičkog prijemnika i na taj način podižu njegovu osjetljivost.

Topologije optičkih mreža

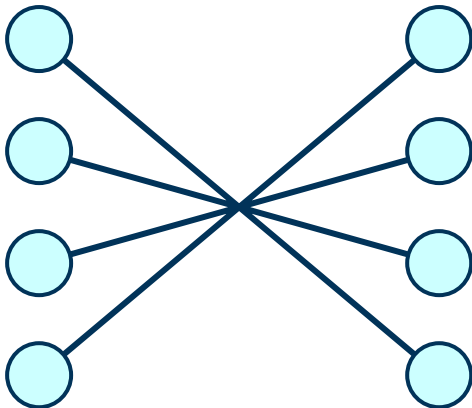
Osnovne topologije optičkih mreža (1)

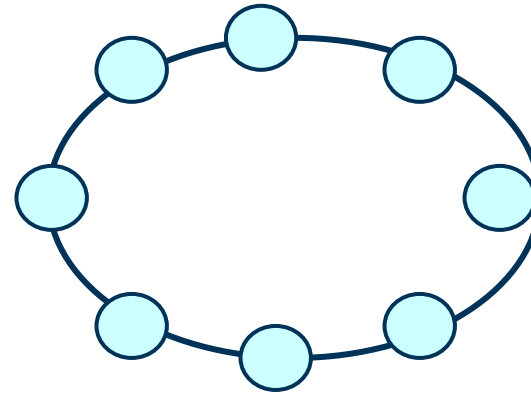
Točka-točka (Point to point)

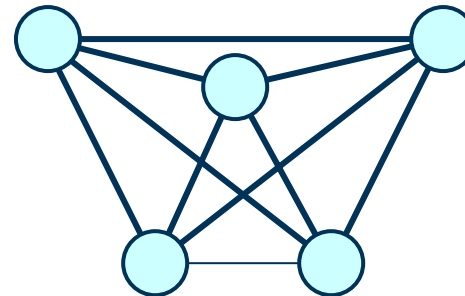
Sabirnica (Bus)

Zvijezda (Star)

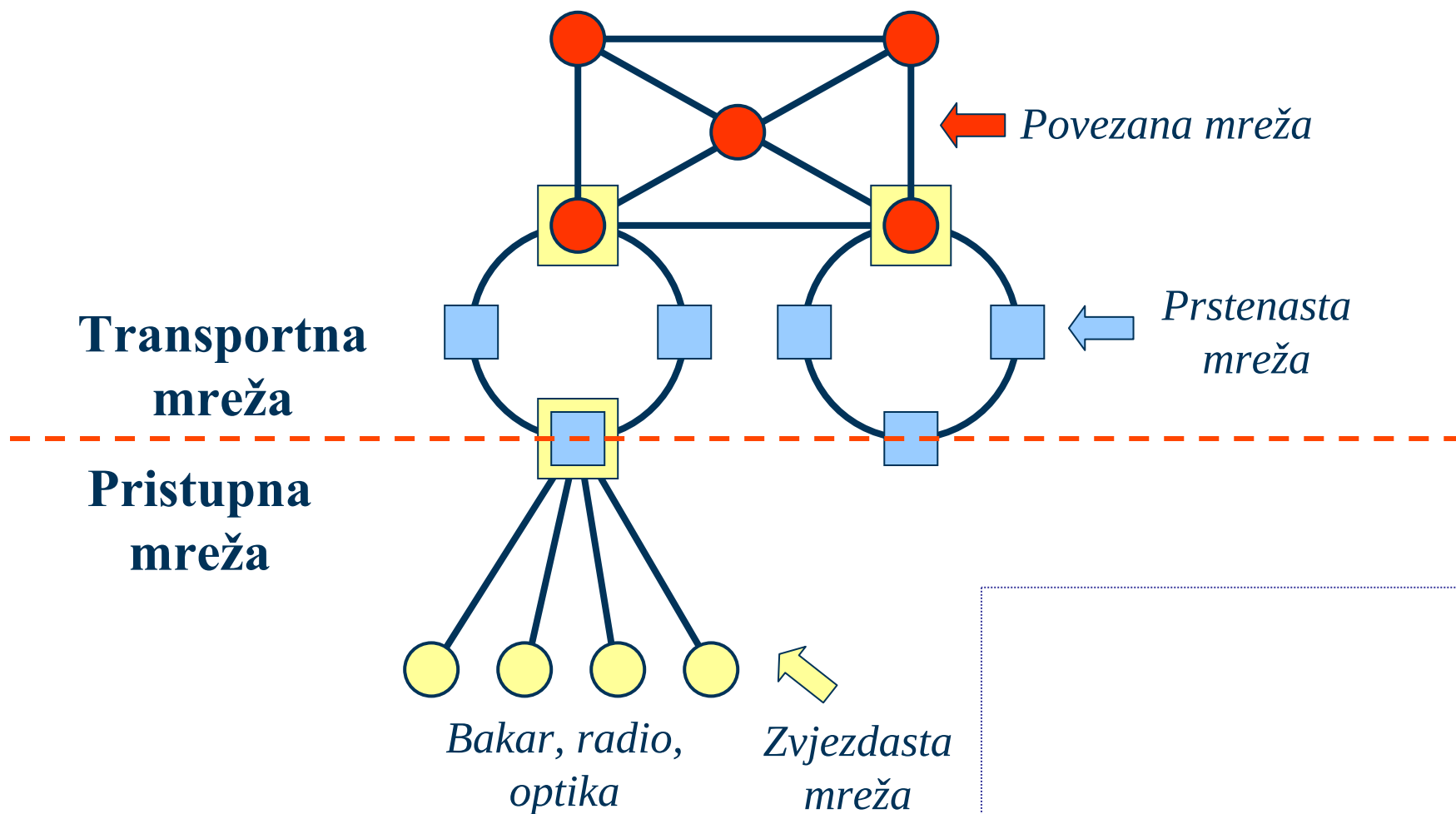
Prsten (Ring)

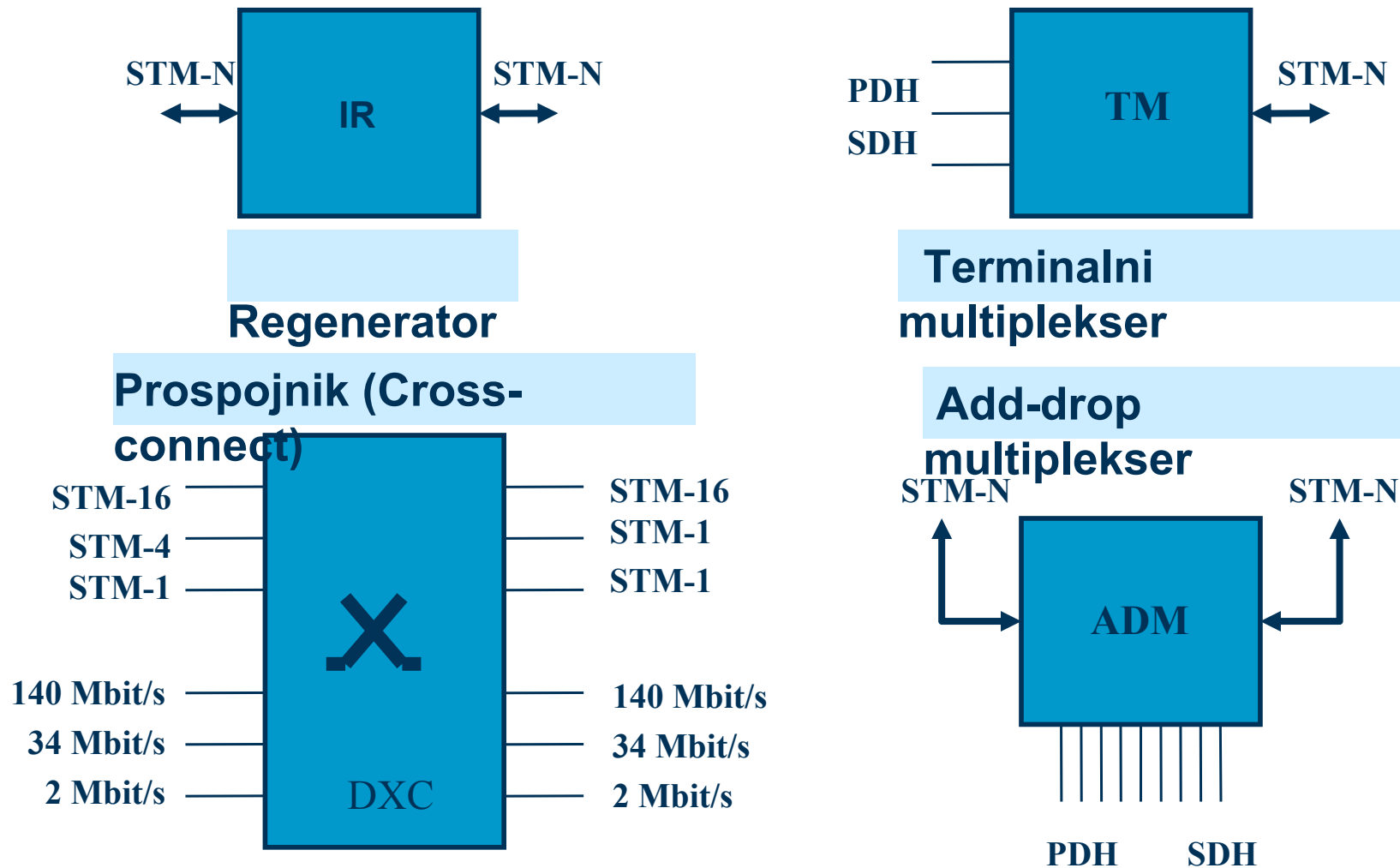
Povezana mreža (Mesh)

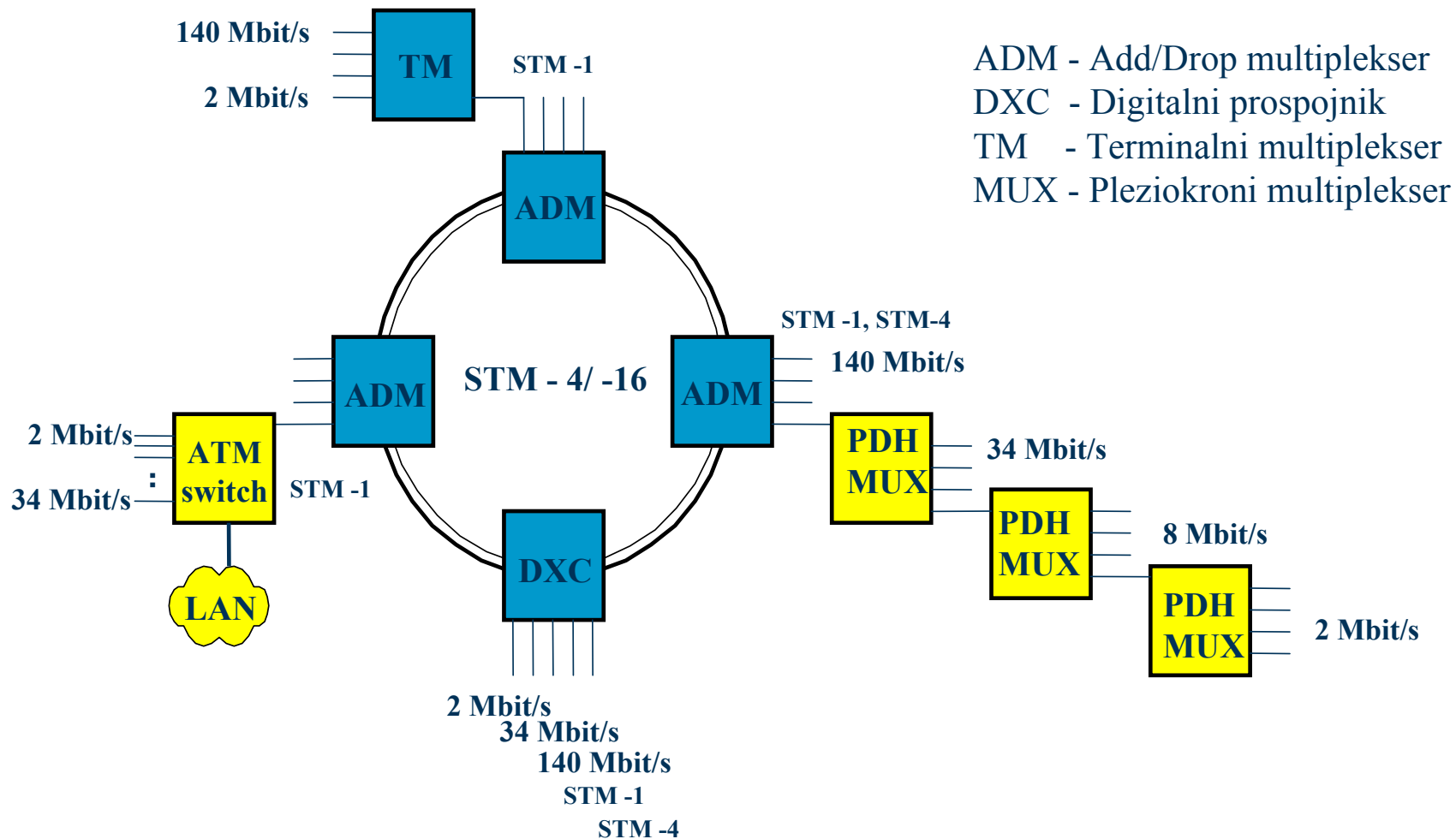
Osnovne topologije u optičkoj mreži (2)

Komponente SDH sustava (1)

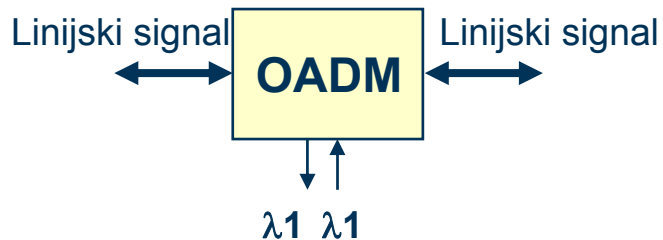
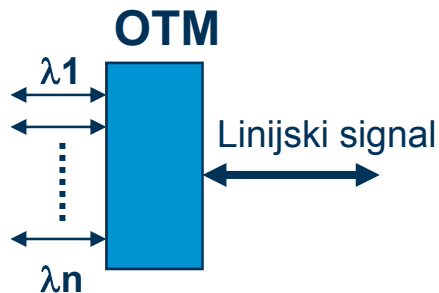
SDH sustav

Komponente DWDM sustava

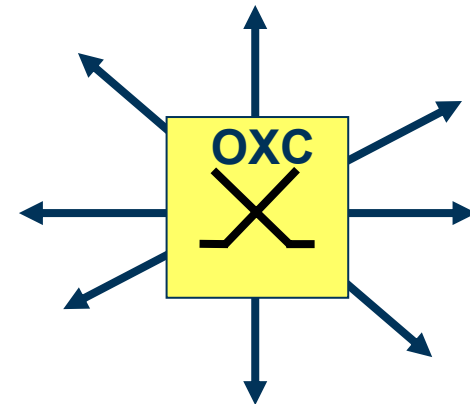
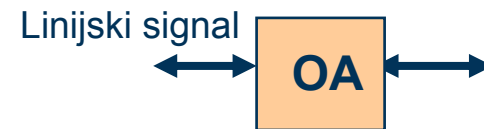
- Svi ulazni signali su optički

Optički terminalni multiplekser

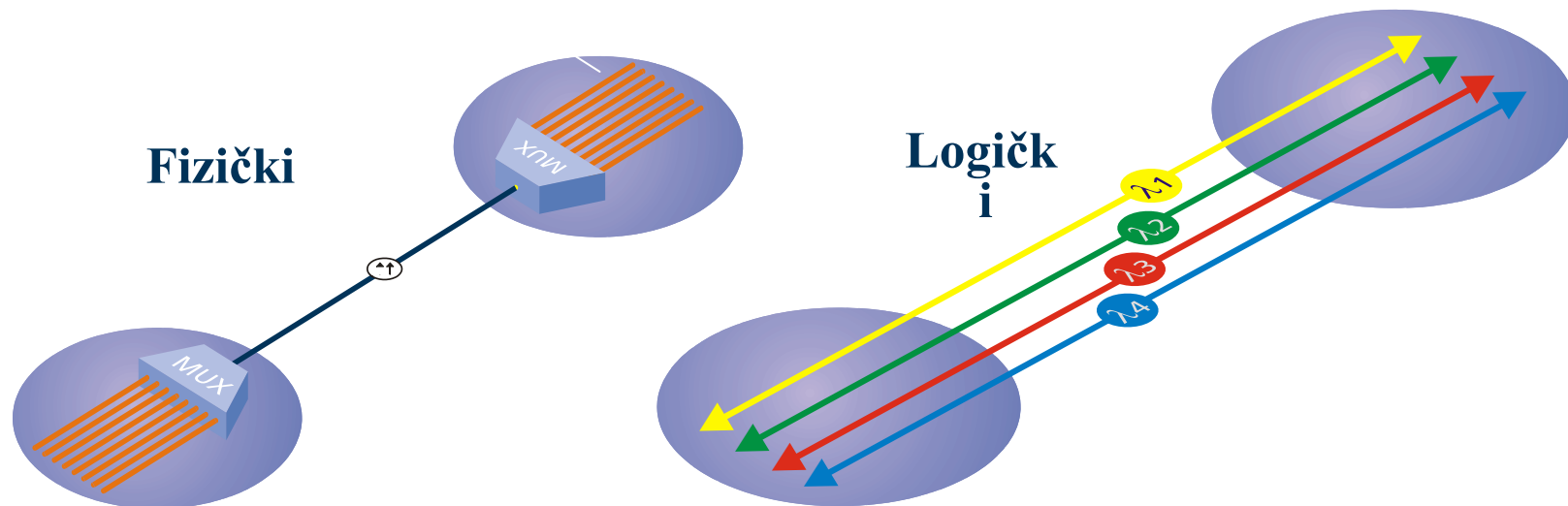
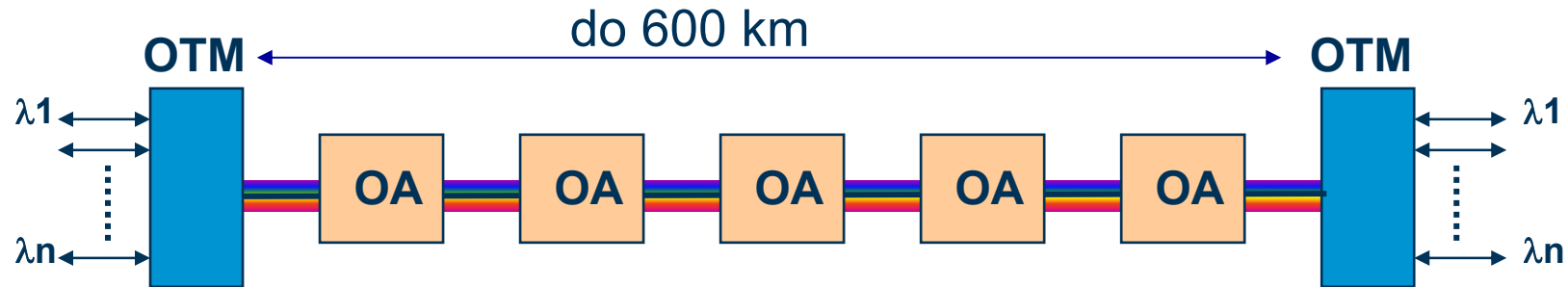
Optički add-drop multiplekser

Optičko linijsko pojačalo

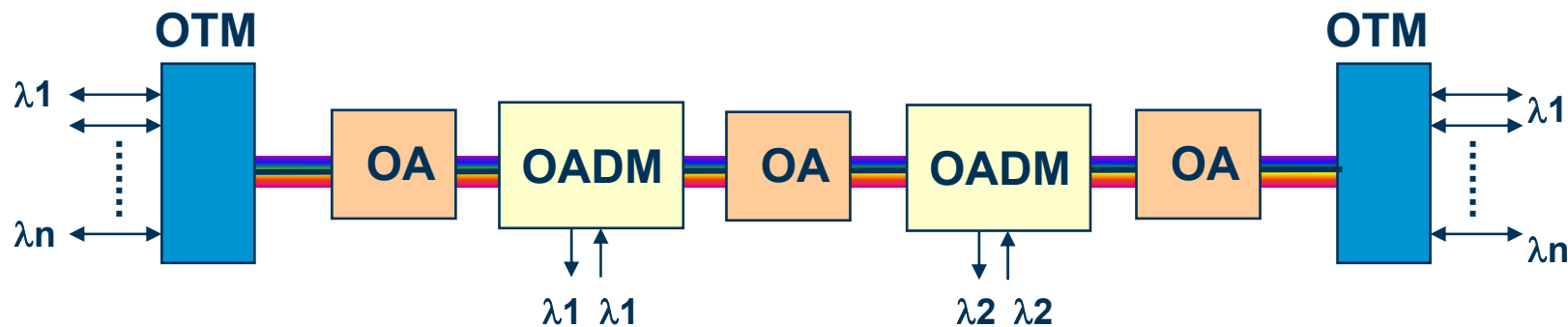

Optički cross-connect

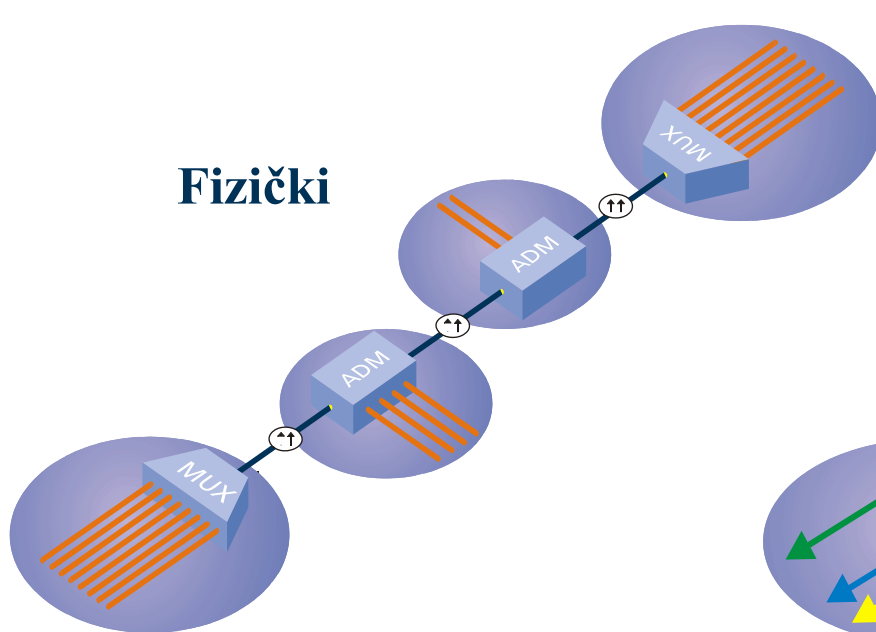
DWDM sustav točka- točka

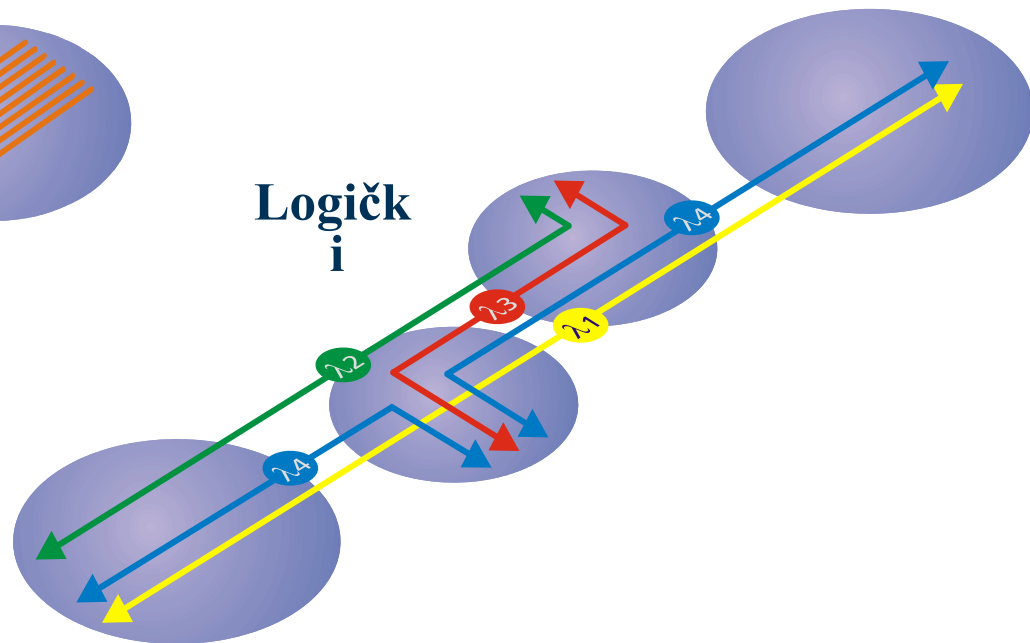
DWDM Sabirnica

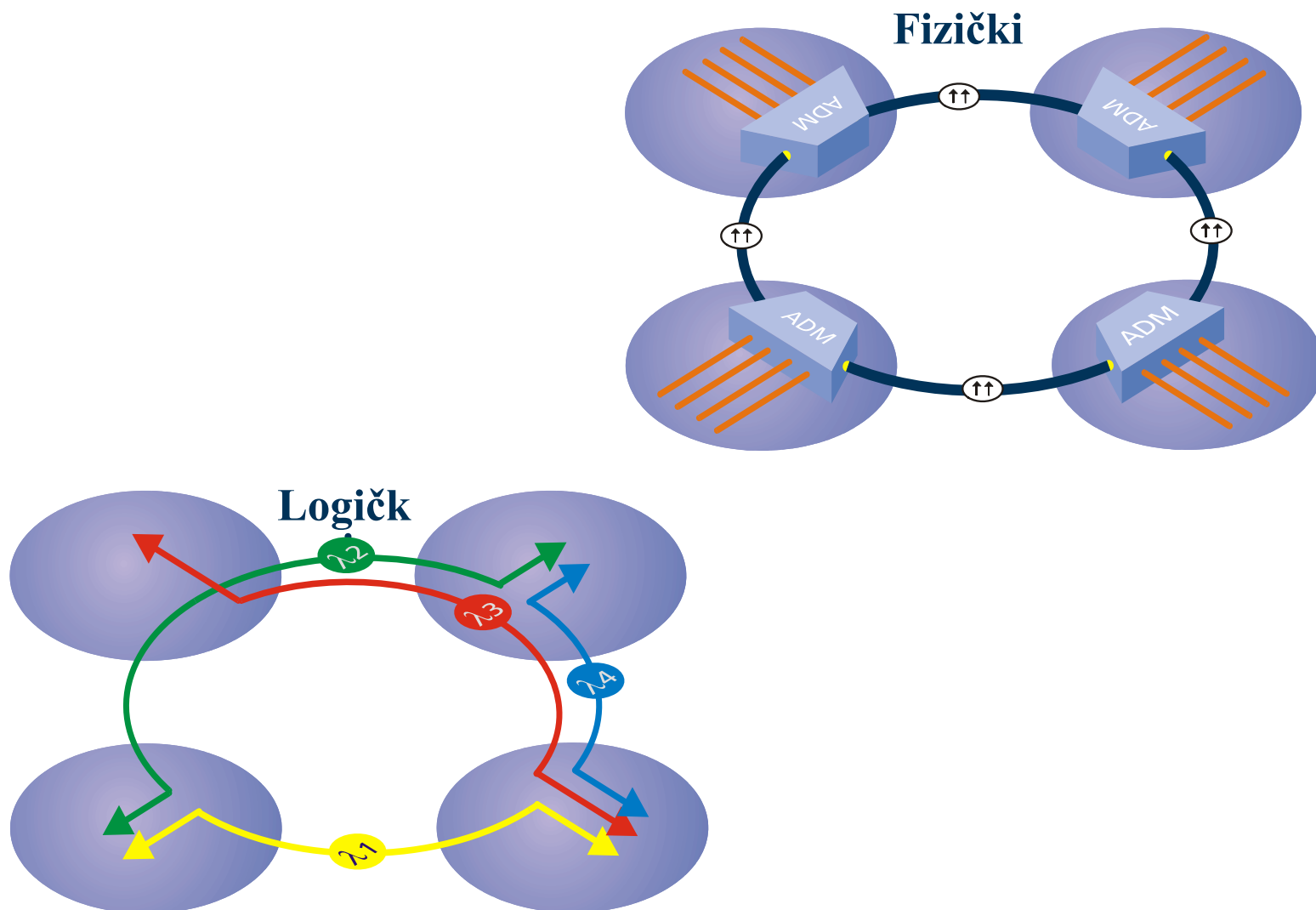
Fizički

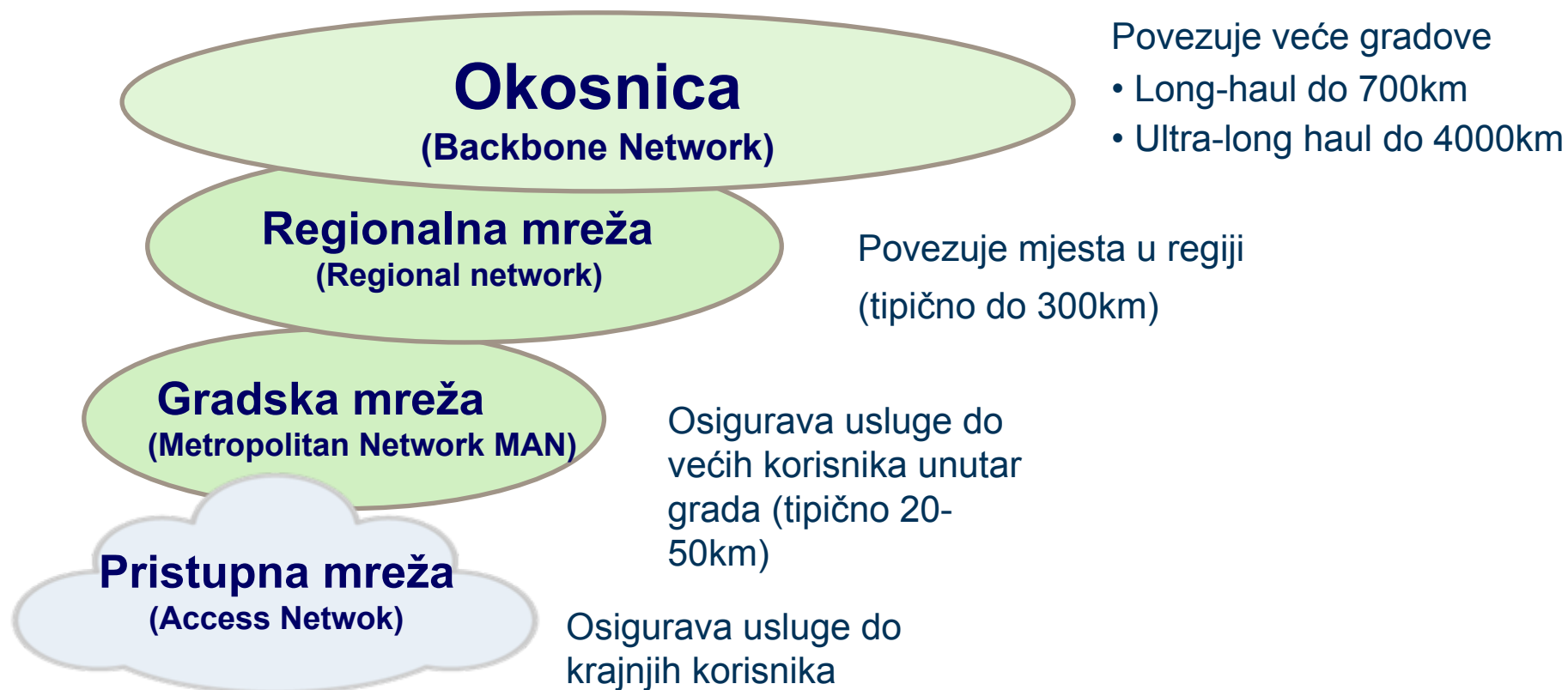
Logički

DWDM Prsten

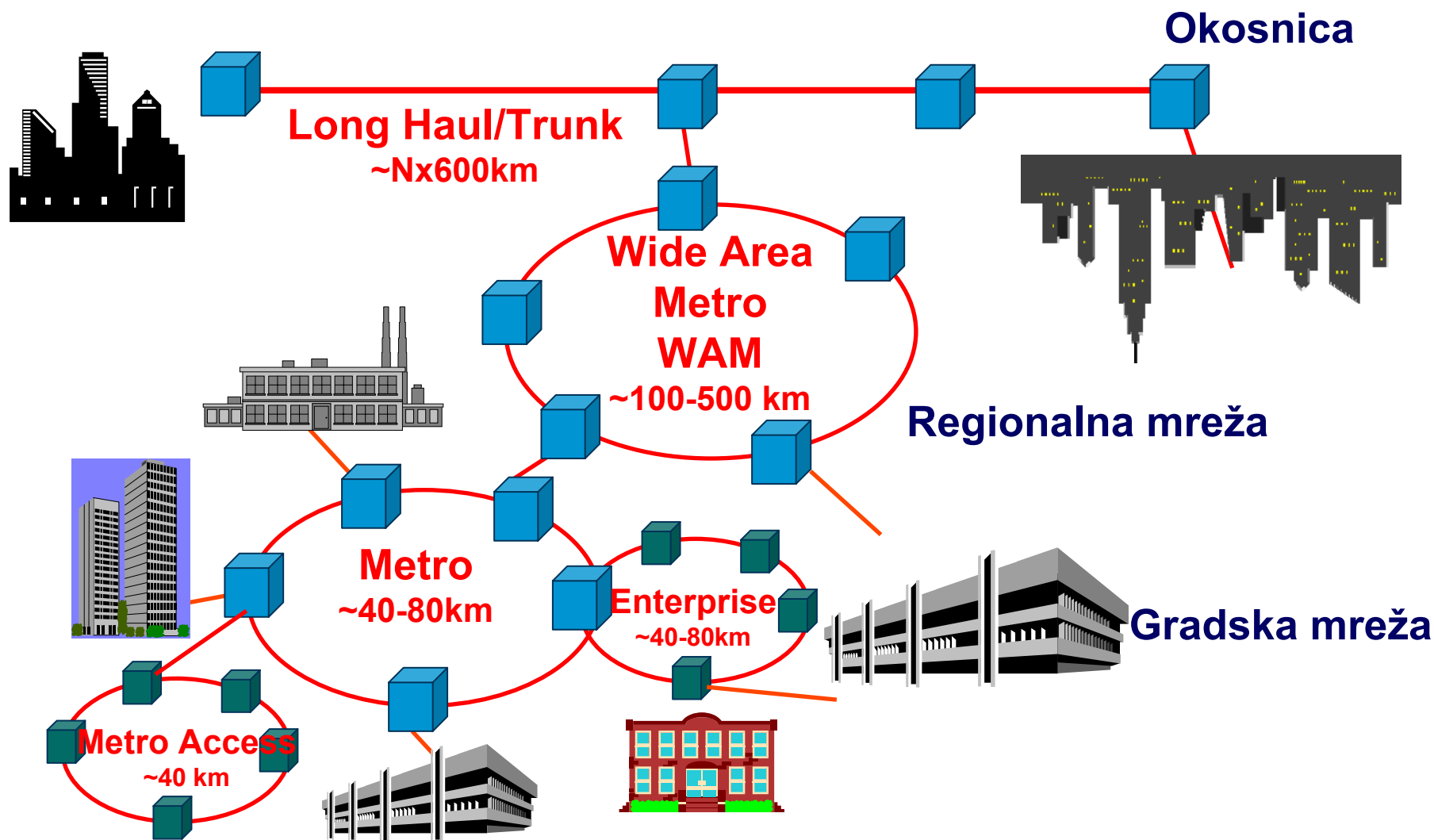

Tipovi mreža prema hijerarhiji

Tipična optička mreža

Evolucija optičkih mreža prema Sveoptičkoj mreži (All Optical Network)

Evolucija fotonike u....

- tehnologiji
- optičkim komponentama
- funkcijama
- kapacitetu
- međudjelovanju protokola
- .....

Posljednja revolucija - DWDM omogućena je:

- Optičkim pojačalima
- Multiplekserima-demultiplekserima
- Laserima za jednu valnu duljnu
- Standardizacijom valnih duljina -ITU grid....

Kapacitet OK

Management i prospajanje ????

Nova revolucija - Sveoptička mreža omogućena je:

- Potpuno optičkim prospojnicima
- Fleksibilnim add-drop multiplekserima
- GMPLS...

Definiranje pojmova

What is a Lambda?

Pod terminom Lambda se podrazumijevala dedikirana point-to-point valna duljina ili boja sveltlosti

Ali kod nivoa STM-64 (OC-192) i STM-256 (OC-768), pod tim terminom se može podrazumijevati point-to-point STS or GbE kanal(i) sa terminacijama na transponderu

Ili, tisuće valnih duljina sa uskim kanalima

Optičko/Električko prospajanje nasuprot optičkom prospajanju

Tradicionalno prospajanje u optičkim mrežama zahtijeva da **optički signal bude konvertiran u električki** da bi se mogao prospajati/usmjeravati (switching/routing) (e.g., SONET/SDH)

Optičko-električka-optička konverzija usporava proces prospajanja i čini sve težim kod velikih brzina signala

Rješenje je imati sveoptičku mrežu...

Optičko prospajanje:

Kod optičkog prospajanja, nema konverzije u električku domenu

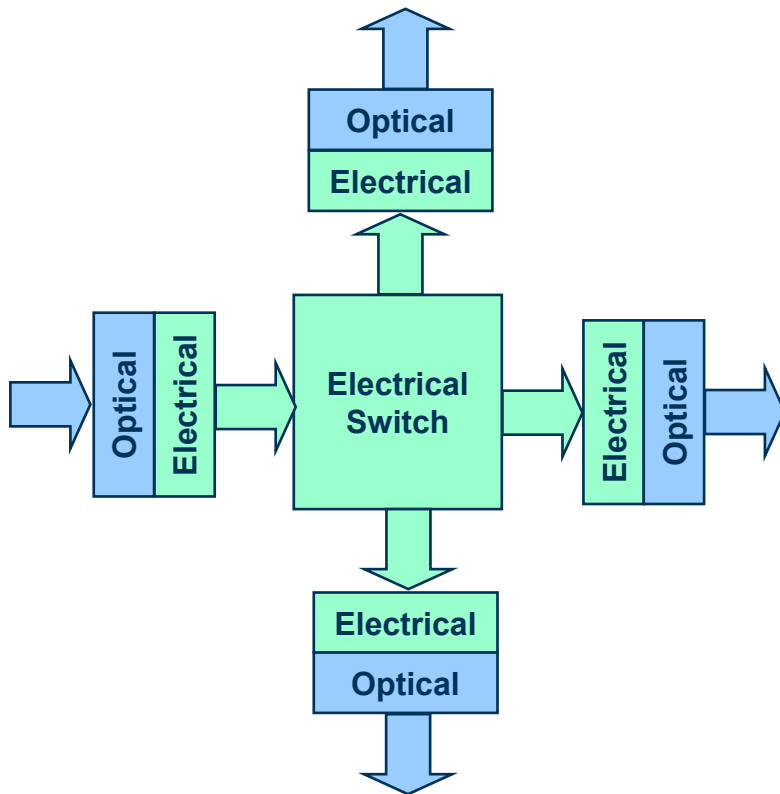
Optičko prospajanje je analogno ATM-u

ATM provodi prospajanje paketa bazirano na VC broju dok DWDM provodi prospajanje bazirano na valnoj duljini

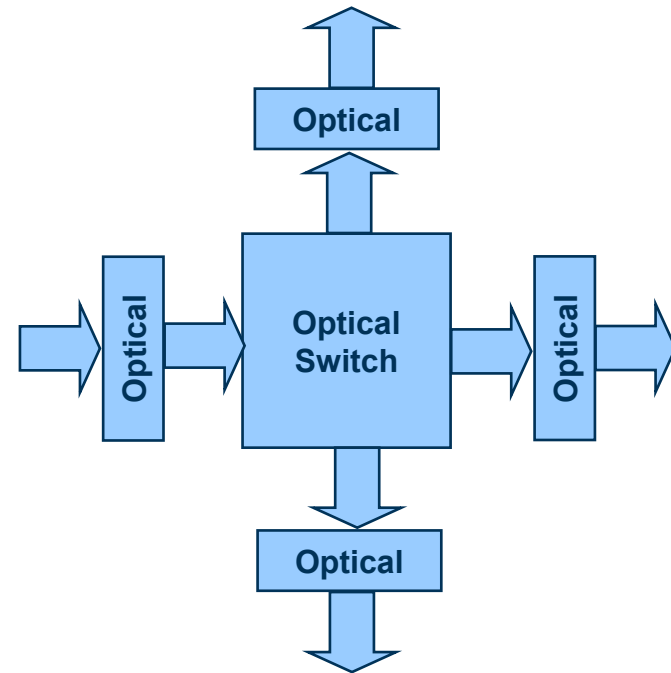
Odatle termin “Lambda Switching” (prospajanje valnih duljina)

Optičko/Električno prospajanje nasuprot optičkom prospajanju

Tradicionalno prospajanje

Optičko prospajanje

GMPLS = Generalized Multiprotocol Lambda Switching

GMPLS je u osnovi ekstenzija na MPLS da bi ga učinilo još “general-nijim” kako bi podržao lambda switching (prospajanje lamdi)

Sa generaliziranim MPLS (GMPLS), IP preko DWDM povezuje funkcionalnost SDH (SONET), ATM, i IP rutiranja

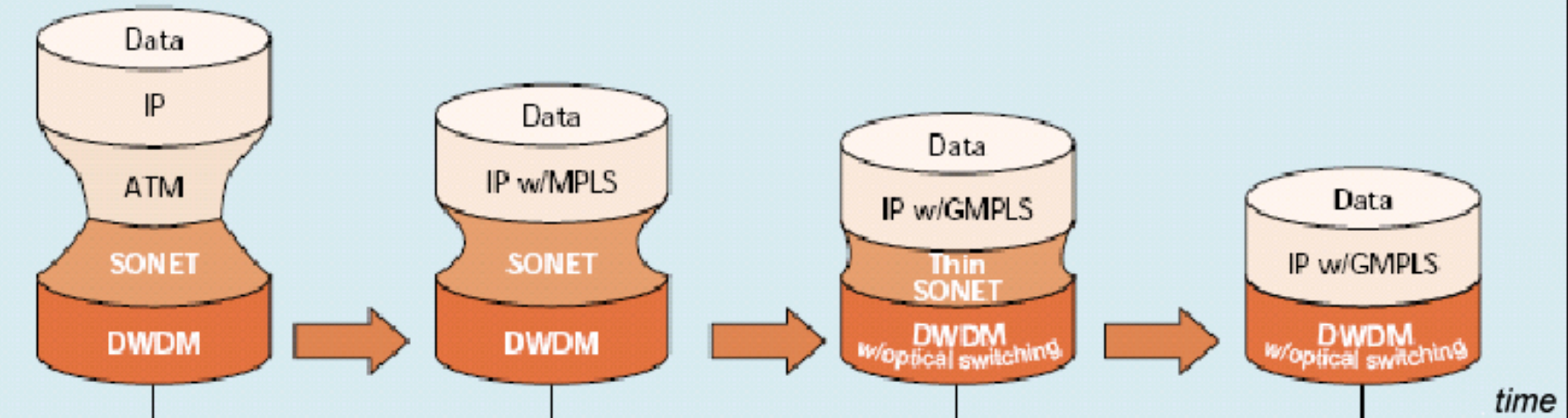
tj. otpornost od SDH, upravljanje prometom (traffic engineering) od ATM i efikasnost bandwidth-a od IP u komunikacijama baziranim na paketima

Multi-Protocol Label / Lambda Switching

- MPL(abel)S:
  - Novi signalni protokol i nova kontrolna ravnina (TMN)
  - Fleksibilnost, QoS, skalabilnost i brzina ATM-a
  - Efikasnost u popunjavanju paketa kao kod IP-a
  - Brza obnova prometa nakon prekida kao kod SDH
- General MPL(ambda)S
  - Kontrola fotonskog sloja u realnom vremenu uzrokovana zahtjevima prometa u IP/ATM slojevima, zahtjevima krajnjih korisnika, itd.
  - Kandidat za unificirani sustav upravljanja tijekom prometa između različitih slojeva mreže?

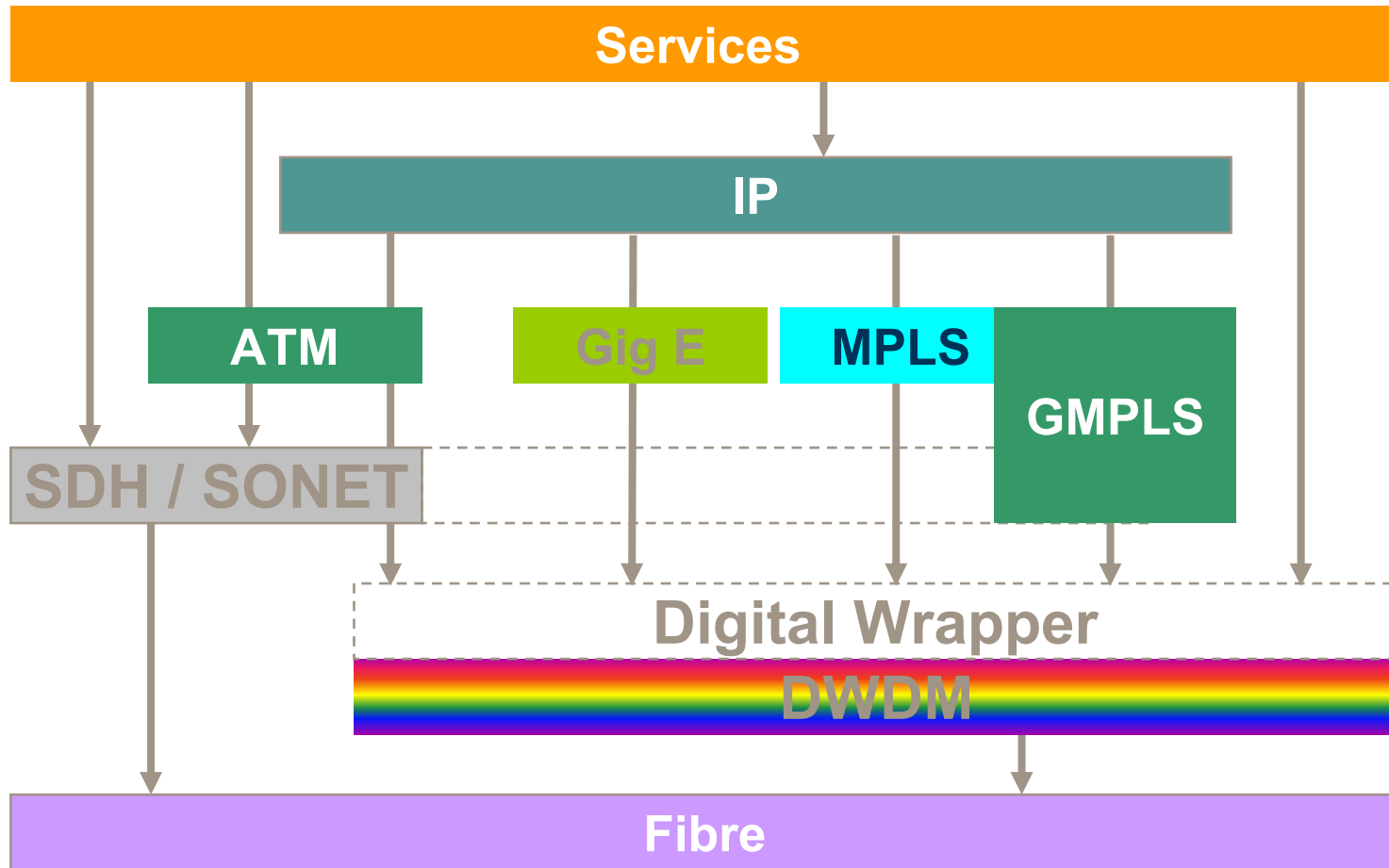
Razvoj prema sveoptičkim (fotonskim) mrežama

Što je sveoptička mreža?

Prijenosna mreža u kojoj su signali pretvoreni u **fotone** na **ulazu**, i ne prolaze **OEO** dok ne dosegnu **izlaz** iz mreže

Network Delayering tj. ukidanje slojeva u mreži

Network Delayering tj. ukidanje slojeva u mreži

- Smanjen broj slojeva u mreži donosi veću efikasnost
    - Manje tipova opreme koje treba kupiti
    - Manje tehnologija = manje treninga za zaposlenike
  - Operacijski troškovi su nadalje reducirani migriranjem prema unificiranoj kontrolnoj ravnini između servisa i jezgrene mreže
- Potrebno je zamijeniti 'izgubljene' funkcije
    - Ali što je to što zamjenjuje ATM Traffic Engineering, ATM QoS, SONET/SDH obnovu servisa i razdvajanje servisa?

Zašto bismo željeli sveoptičku mrežu?

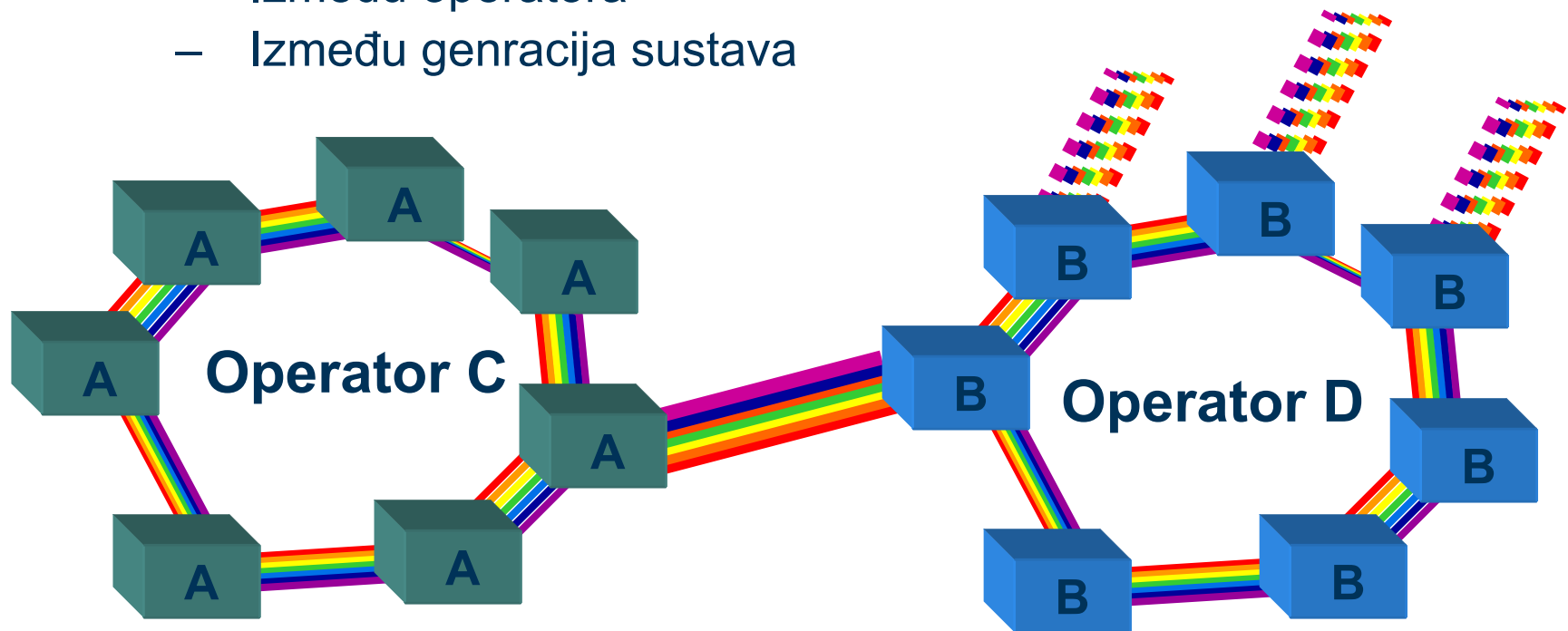
- To je dio procesa ukidanja mrežnih slojeva
  - Unaprijediti skalabilnost
  - Smanjiti troškove
-
- Povećati prospojni kapacitet po jedinici opreme
  - Smanjiti potrošnju energije po jedinici prospojnog kapaciteta

Neki komentari ove evolucije

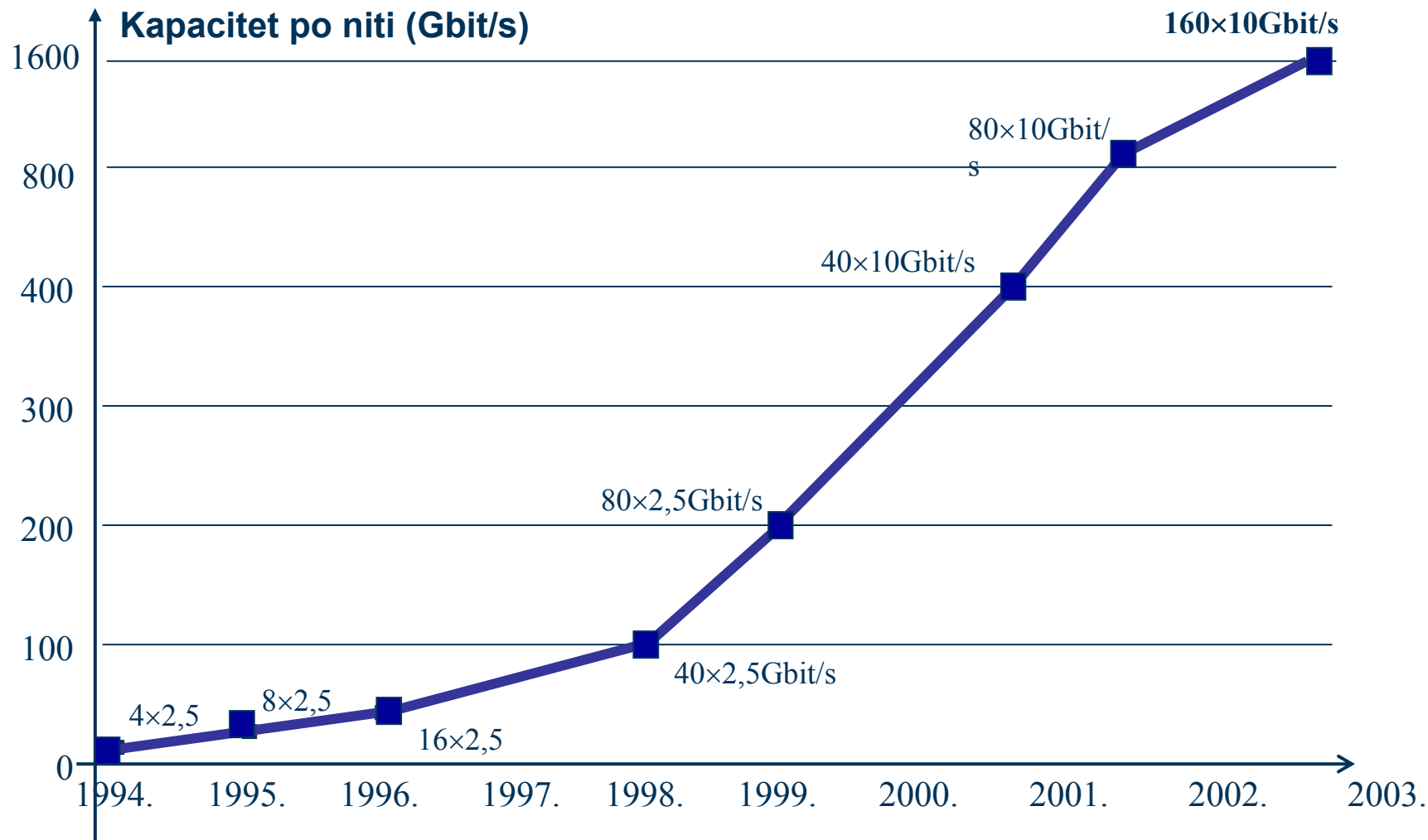
- Tijekom “Internet Boom-a” bilo je pomodno razgovarati “o ukidanju slojeva u mreži (“Network Delayering “)
- Klasično ukidanje mrežnih slojeva podrazumijeva ukidanje ATM i SONET/SDH slojeva kako bi se pojednostavila gradnja i korištenje mreža
- Delayering još ni danas nije tehnički izvodiv , a čak i da jeste bilo bi ga teško postići u postojećim mrežama
- Stoga izgleda da je pragmatično biti fokusiran na korištenje MPLS/GMPLS za smanjenje OPEX troškova u postojećim mrežama

Što je Interworking? Ovdje se još mnogo mora učiniti

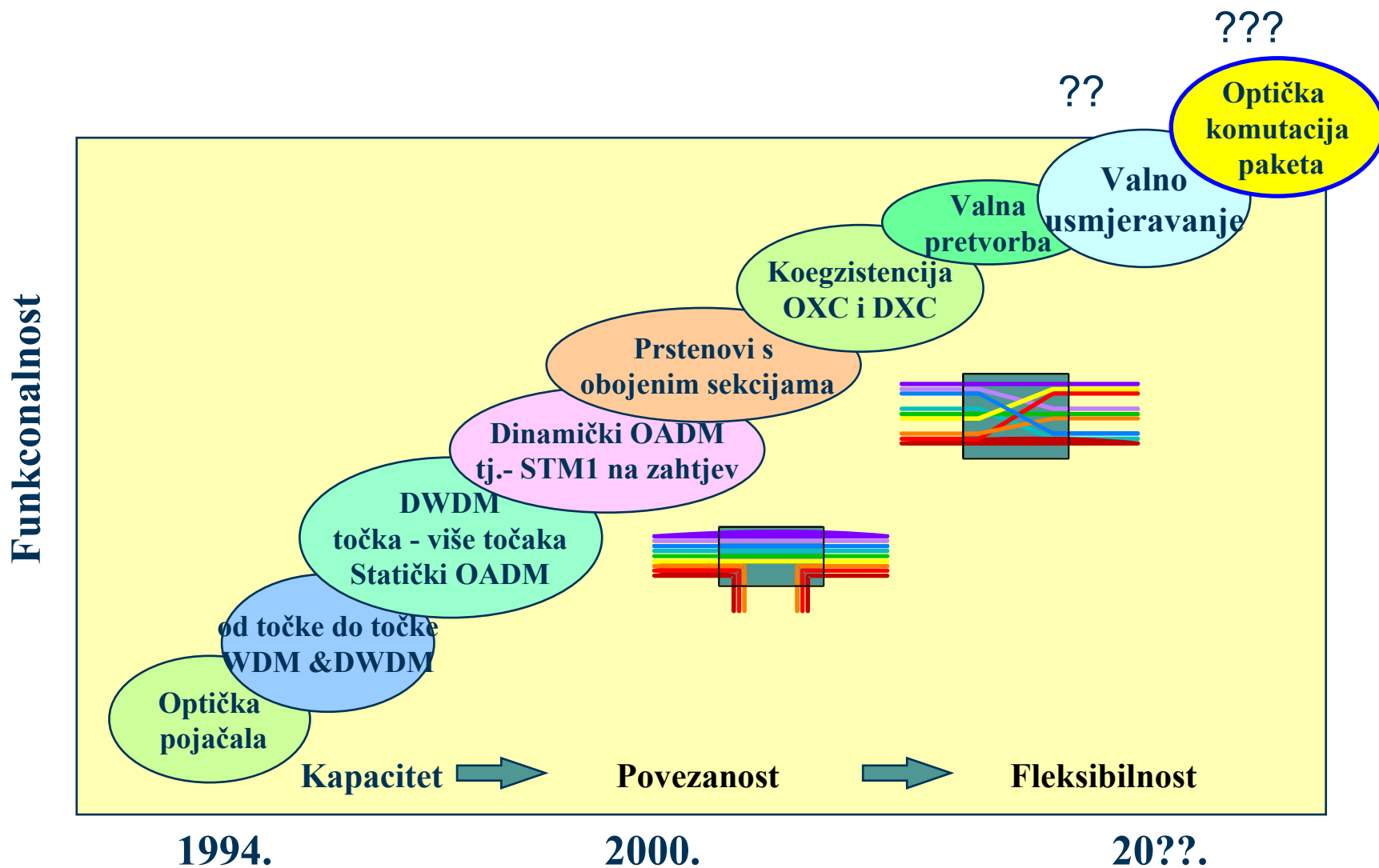
- “Inter- ”= “Between”= između
- Između čega?
  - Između optičkih mreža
  - Između dobavljača
  - Između operatora
  - Između generacija sustava

Rast kapaciteta komercijalnih DWDM sustava

Evolucija funkcija optičke mreže

Novi optički standardi

Nova generacija SDH -> IP preko WDM

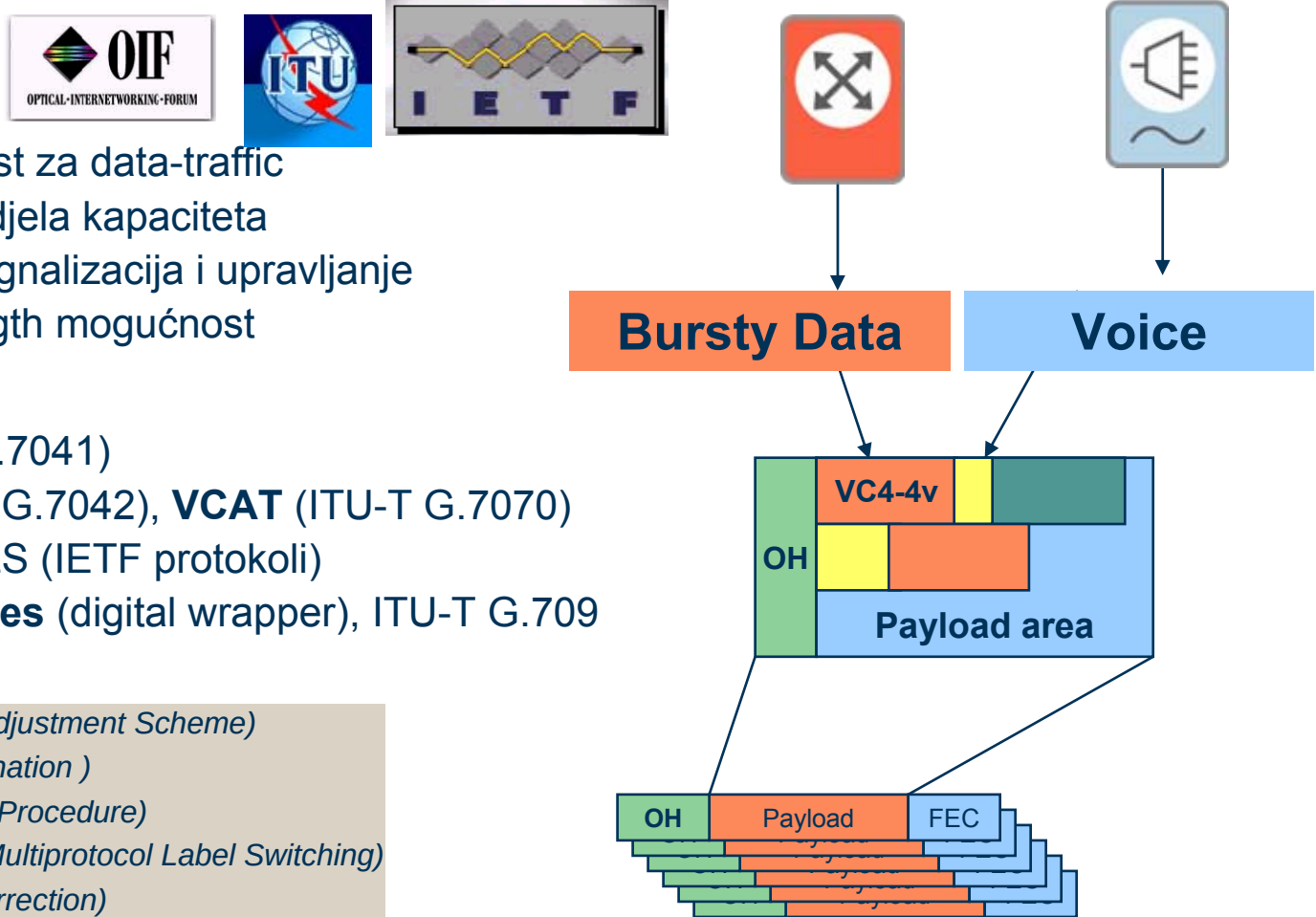
Ciljevi:

- a) Bolja efikasnost za data-traffic
- b) Dinamička dodjela kapaciteta
- c) Automatska signalizacija i upravljanje
- d) Multi-wavelength mogućnost

Metode:

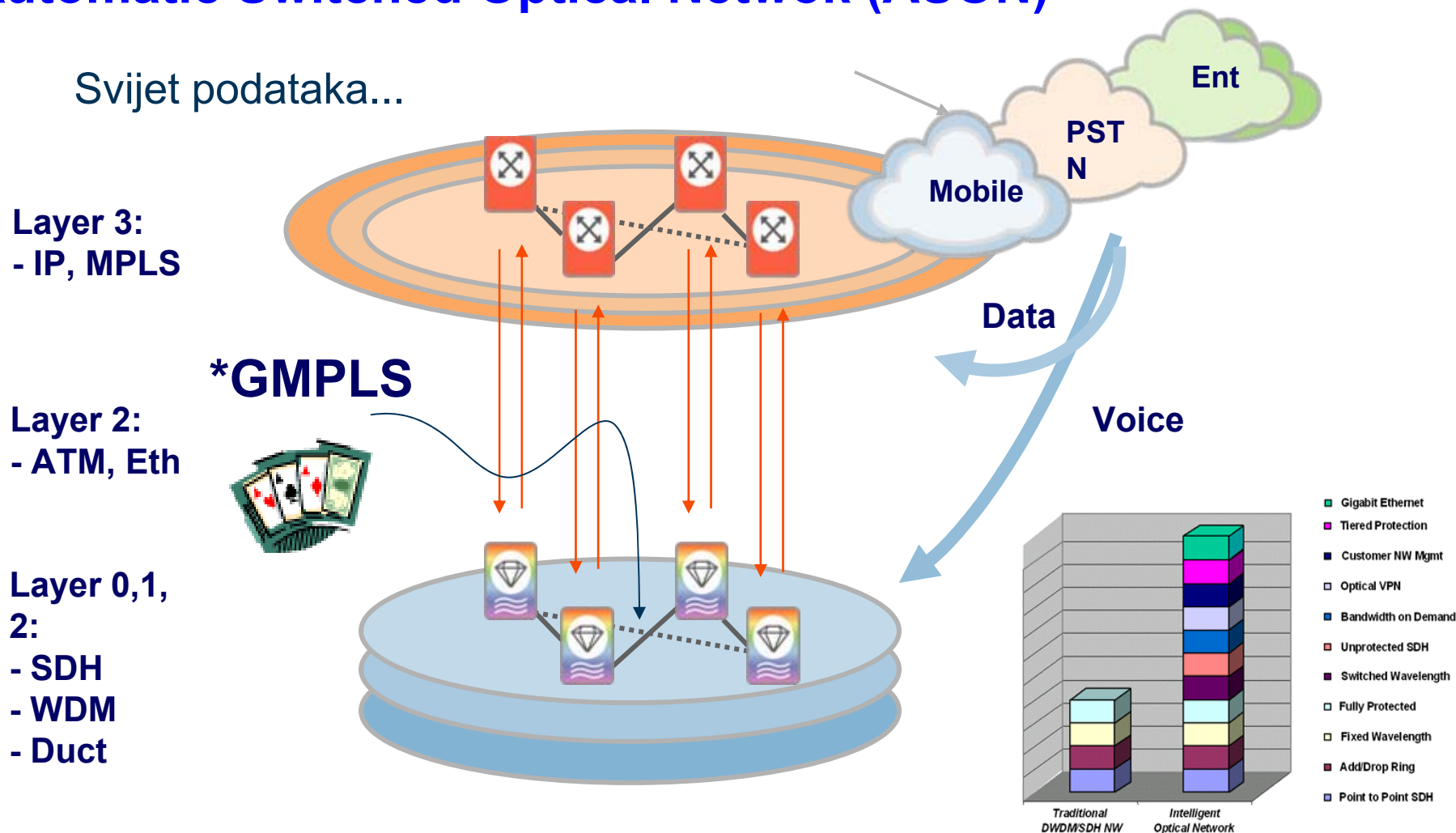
- a) **GFP**(ITU-T G.7041)
- b) **LCAS** (ITU-T G.7042), **VCAT** (ITU-T G.7070)
- c) **GMPLS** /MPLS (IETF protokoli)
- d) **Optical Frames** (digital wrapper), ITU-T G.709

LCAS (Link Capacity Adjustment Scheme)
VCAT (Virtual Concatenation)
GFP (Generic Framing Procedure)
GMPLS (Generalized Multiprotocol Label Switching)
FEC (Forward Error Correction)
OH (Overhead)

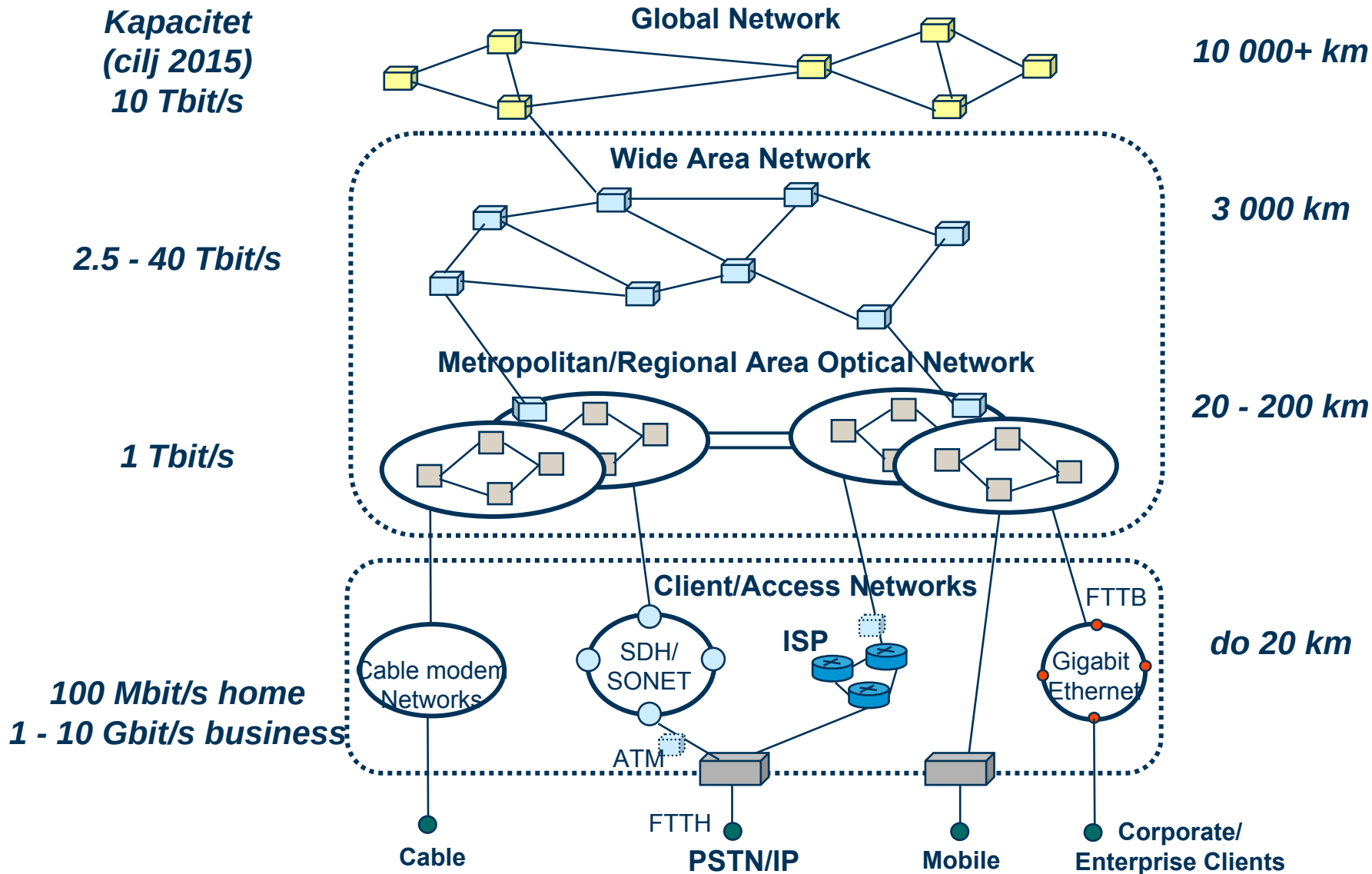

Nova Transportna mreža- Inteligentna optička mreža

Automatic Switched Optical Network (ASON)

Mreža budućnosti

**The technology is
here...waiting to be deployed**

Hvala

Pitanja?

TAKING YOU FORWARD